

309257 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. చెన్న పట్టణము 1918 నం. డిసంబరు నెల 13 వ తేది శుక్ర వారము 209
నంపుటము. కాళియా క్రి గా మ పం వత్సర మార్గ శిర మా స శుద్ధ దశమి గం. నంబిక 209

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ
మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు
ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.
మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు వేరేవన్నవో మా జవాబుదారి యుండదు.
కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామరలైలము	పండ్లపాడి	మోహనిలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము

దగ్గు, కైత్యము, వడిశెము, రొమ్మువడిశెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కనిడబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బా 1-కి రూ. 5-6-0. పోస్టుఖర్చులు చేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టర్డ్ కాబడినది) **ఆటో డిల్ బహార్.** (రిజిస్టర్డ్ కాబడినది)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది
ఆటో హాగిగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పువ్వుసారము.

నీ రువాలుపై కొన్ని రిండువులు ఇంజనీరింగునో, మనోగృహమునో
సువాసన నివ్వలవలెను.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నవైకా (అర డ్రాం)	సీసా 1-కి రూ 0-8-0
మధ్యవైకా వైకా 1-1/2 డ్రాం	" " 0-12-0
వైకా వైకా 2 "	" " 1-4-0
వైకా వైకా 4 " లేక క్లీవోన్సు "	" " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 8 బుడ్డుకు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

కలెబ్బ, కట్టబాగులందరి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసాపులోను దొరుకును. 1-కి
ఆనేకమగు నకలు వెంట్రుకలవు. కావున, తాము కొనుగోవులు సీసాలైన
ను, కార్డులైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో
డిల్ బహార్ యొక్క నలుపుజులను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారి
క్రాసింగ్ అదాకిమ్మత్తుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోస్టుబంధము: ఆంగ్లంబంధము: డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 126, బామ్బాయ్ నగర సిద్ధి, బొంబాయి.
మదరాసు, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు. ప్రకటన ప్రకటన, ప్రకటన ప్రకటన, ప్రకటన ప్రకటన.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ అమృతార్ణవ రక్తమును కలిపి చేసి శీర్షమును మోచుచు
ని జలమును కలిపించి యుష్ణ శీతమును చేసి కేలి కాళి
మంటు బోగొట్టును. మొదలగు చల్ల చేసి కేలిరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, ఖేదము, కలశోష్ణి,
కొమ్ముగోష్ణి మొదలగువానిని తప్పుక నివారించును.

(219) అర్ధపాన డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్.
అతంకనిగ్రహ కౌమధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

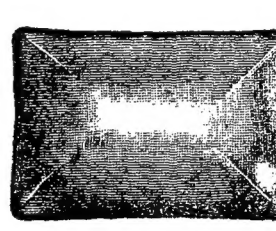
మలయ చందనము

(1251) సెగరోగమునకు తుకారము
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. పర్యాయ తరు. పిడికారీ
మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. దువ్య
మైన మా మలయచందనము ఎటువు
తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల
సెగరోగమును మూడుపూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0
గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

వివోదమైన గాలి తలగడలు.

పీటియందును కొరాయియొక్క మనవీలగా పీసిచేసి
కావలసినవారు గాలిని నింపుకొని మరల మునుపటివలె దిగి

చిన యెడల మిక్కిలిసౌఖ్య
విరమైన తలగడ దగును. ఆ
క్కులచేనప్పుడు మరలపీసిన
గాలియంతయు పోయినచో
జేబులో గాని వొడియందు
గాని యుంచుకొనవచ్చును.
ఇది శిరోబాధ గలవారికిని,
ప్రయాణీకులకును తదితర ప్రజాసామాన్యులకును మిగుల
ప్రయోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సౌఖ్యమును పొందును
తలదిందు 1-కి అచాలు 0-8-0, తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.
(536) చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం. 6, వెంకటేశమస్త్రివీధి, సామకూరుపేట, మదరాసు.

మంచి లాభము.

మొత్తయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కాబూలు
తెల్లనియింగున 10 కులముల పెట్టె 1-కి రూ. 1-0-0.

ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం!

కాళీలో మూడుదినములు
ఇందు కాళీలో చేయవలసిన యాత్రలను
విశదముగా చెప్పబడుచున్నది.

విలాసము:— 1827

కే ఎస్. ముత్తయ్య అందు కంపెనీ,
సిల్క్ హౌసు, కాళీ.

K. S. Muthiah & Co.,
Silk House, Benares City.

వివేచిక సహితమైన డా. పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

అపరిమితపు రక్తముగలవ జనించు వాడ్యములకు
కీరీటువంటి వుండు. మునుపులను, ముచ్చలను, గండములను
పుష్టము ప్రాత సెప్పులను అన్ని విధములకలగ గలుగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన గర్భశుక్రకారిణి

వనోపధి సారసపరిల్లా నుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము.
సావంతుని మధ్యవచ్చుకను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పానరసదోషములను, మలబద్ధక
మును కారణసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును
స్పృహరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల
ని మందులకు 4 ఖొమ్మ బుడ్డిలో అమ్మబడును.

పొప్పైటరు. — పి. డి. సావంత్,
44. ఫననవాడి, నెం. 2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

కారణం బ:— ఇది శ్రీధర్మబోధిని మును గాటకము.
సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుగావలసినది.
అందర జదివితీరవలయును. 30 0-8-00 పోస్ట్ జీ. కే. 100.
ఇంద్రప్రకాశాశాస్త్రాలయము, 7 శివయ శెట్టివీధి, మదరాసు.

పట్టణము

వర్తమాన వివాహశాసనము.

చెన్నపురి పౌరసభ.

పట్టణము వర్తమాన వివాహ శాసనమునకు పరిపూర్ణ మొదలును ప్రకటించి శాసనమును బలపరచుటకై నిన్నటి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోల్డేభవనమున నొక మహాసభ గావింపబడినది.

ఎస్. దొరస్వామయ్యగారు ప్రభుత్వమున మొదటి ప్రకటించబడిన ప్రకారము మానసికములైన న్యాయమూర్తులగు టి. నదాశివయ్యగారు కొన్ని కారణాంతరములచే అదినపు సభ కధ్యక్షుత్వ వహించుటకును తా మందరమును మిక్కిలి వింటియిచ్చుచున్నామనియు, యీ శాసనమును గూర్చి హిందూ శాస్త్రముల ప్రకారము వారి యభిప్రాయములకు సలహాలను గైకొనుటకై అధికారులతో వారియభ్యుత్పత్తికింద మరియొక బహిరంగసభ గావింపబడుననియు నుడిచిరి.

తీర్మానము.

పట్టణము వర్తమానమున మూత్రములను యీ చెన్నపురి హిందూపౌరసభవారు తీర్మానముగా బలపరచుచు, యీ శాసన మింకను అసంపూర్ణముగా నుండుటవలన శాసనమందలి ముఖ్య నూత్రములను పూర్ణమైన కార్యాచరణయందుంచ గలందులకు అందు అవసరమైన సవరణలను గావించి శాసనము నామోదింప జేయవలయునని యీ సభవారు సామ్రాజ్యశాసన సభాసభ్యులను గోరుచున్నారు.

సి. జన రాజదాసుగారు

తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు తీర్మానమందలి యంతములు హిందూమత సిద్ధాంతమునకు ప్రాణాధారమైనట్టియు పరమపవిత్రముగా పరిగణింపబడునట్టియు నగు వివాహవిషయమునకు సంబంధించిన దగుటవలన శ్రీపురుషు లందఱును తద్విషయమును గూర్చి కడు శ్రద్ధాభక్తులతో నాలోచింపవలసి యుండునని నుడిచిరి. ప్రతిపక్షమునకును తనయిష్టానుసారముగ వర్తించుటకు హక్కుగలదు. శాసనమునకు ప్రతి కూలముగ మాట్లాడువారు ఆవివాహములు హిందూశాస్త్ర విరుద్ధములుగ నున్నవనియు, అటువంటి వివాహములను జరుగనిచ్చినచో హిందూమతమంతయుకూడ నేర్పిల్లతో పెకలింపబడి నాశము జెందుననియు వచించుచున్నారు. కాని అట్లువచించు వారు శాస్త్రములను చదివినట్లు గన్పట్టదు. పెక్కుమంది శాస్త్రములను చదువకయే, చదివికానికలె నటించెదరు. జనశాస్త్రముల నన్నిటిని పూర్తిగ పరికించిచూచినచో వర్తమానవివాహ శాసనముల కభ్యంతరము చెప్పబడకుండ నుండుటయే గాక వివాహము చేసికొను శ్రీపురుషు లిరువురు ఒక్కవర్తమునకు సంబంధించి యుండవలెననియు, వివిధవర్తములకు సంబంధించినవారై యుండవలెననియు గూడ స్పష్టముగ చెప్పబడి యున్నది. ప్రాచీనకాలములందు డిటువంటి వివాహములే మనదేశమునందు జరుగుచుండెడివి. మరియు హిందూమతము సంతతి భావములతో గూఢకొనిన గాక స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యము లాసంగుటలో చేర్చబడినది. మరియు హిందూమతము మిక్కిలి నిరపాయకరమైనటువంటి మతము. ప్రస్తుతకాలమందు మార్పుచెందిన పరిస్థితులలో యిటువంటి శాసన మంగీకరింపబడి, అందు చెప్పబడిన వివాహములు జరుగునెడల హిందూమతముయొక్క ప్రాముఖ్యమునకు గాని హిందువులయొక్క సౌఖ్యమునకు గాని ఎట్టి ప్రతిబంధకమును కలుగజాలదు. మరియు అందుమూలమున మన హిందూమతము మరింత బాహ్యరీతియందు హిందువుల పురోభివృద్ధికి హేతుభూతముగ నుండగలదు కావున ఎల్లరును యీ తీర్మానము నామోదించెదరుగాక యని గోరుచున్నారు.

మే. రామదాసువంతులుగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు మార్పు చెందిన పరిస్థితుల వలనను మనజానియొక్క స్వకీయ సౌకర్యముకొరకును వర్తమాన వివాహము లవసరమయినవని నుడిచిరి. ఈ కాలము నందు శాస్త్రోక్తముగా ప్రవర్తించుటవలన లాభము లేకపోవుటయేగాక అపాయకరముగ నుండగలదు. ఈ శాసనమందు హిందూమతమునకు గాని, తత్సంప్రదాయమునకు గాని, నీతికి గాని భిన్నముగానున్న దేనియులేదు. ఇంతయుగాక యీ శాసనము కేవలము ఒక అనుమతి శాసనముగా ఆమోదింపబడుచున్నది. విధవావివాహ శాసనముకూడ కొన్ని సంవత్సరముల కింద అనుమతి శాసనముగా ఆమోదింపబడినపుడుగూడ కొంతఅందోళన జరిగినది. కాని అప్పటినుండియు ఆ శాసన మేర్పరుపబడినందువలన దేశక్షేమమునకు గాని, హిందూమతమునకు గాని ఏమైనను కీడునాటిల్లినదా? లేదు. అటులనే ఈ శాసనమువలనకూడ ఎటువంటి కీడును సంభవించుట కవకాశము లేదు. ఈ శాసనము యిప్పుడున్న స్థితిలో అంత సుపూర్ణముగ లేదు. కావున కొన్ని సవరణ లందు గావింపబడుట తత్వవసరము. బాహ్యరీతిను బాతికలకును గావింపబడు వివాహములు న్యాయశాస్త్రసమ్మతములు కావచ్చును. పురుషులను శ్రీములను నయస్సు ముడిచిన పిదప జేసికొను వర్తమానవివాహములనే బ్రోత్సహపరచి న్యాయశాస్త్రసమ్మతము లగునట్లుగ శాసనమునందు సవరణ చేయవలయును. మరియు బ్రాహ్మణునకు బ్రాహ్మణ తుల్యులైన వైశ్య మూర్తుల వర్తములందలి శ్రీలను వివాహమాడుటకు హక్కుగలదు. ఆ నాలుగువర్ణములందలి శ్రీలనుగూడ ఆరెడు వివాహమాడి, నలుగురి భార్యలవలనను పుత్రు లుద్భవించినపుడు, ఆరెడు ఆపుత్రులందు విభేదము కనబరచక వారందరికిని తన ఆస్తిని సమానముగ పంచిపెట్టునట్లు గూడ శాసనమందు సవరణ గావింపబడవలయును. కాబట్టి సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు ఈ మొదలైన సవరణల నన్నిటిని బాగుగ గమనించి న్యాయశాస్త్రపరిపాలనమునందు కష్టములు సంభవించకుండ శాసనమునందు సవరణమైన మార్పులను గావించిన పిదప శాసనము నామోదించెదరుగాక యని గోరుచున్నారు.

మి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు

కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు హిందూమతము మిక్కిలి ఉదారమతమయినదనియు ప్రస్తుతపరిస్థితుల కనుగుణ్యముగ మార్పుజెందించుట కవకాశము గలిగినదనియు నుడిచిరి. ఈ శాసనము పూర్వాచారములకును సాంప్రదాయములకును భిన్నముగానున్నదని ప్రతిపాటుచు వచించెదరు. అందువలననే ఆ పూర్వాచారసాంప్రదాయములను యాపుమాపి ప్రస్తుతపరిస్థితుల కనుగుణ్య మగు మారినసాంప్రదాయముల నేర్పరుచుటకే సంఘసంస్కరణసంఘము లేర్పడినది. ఇప్పుడు మనమందరమును రాజకీయస్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడుచున్నాము. సాంఘికవిశాసము సాంఘికస్వాతంత్ర్యము లేనిది రాజకీయస్వాతంత్ర్యమువలన లాభము కలుగనేరదు. పట్టణము గారి శాసన మంగీకరింపబడినందువలన హిందూమతమునకు గాని హిందూధర్మములకు గాని ఎట్టికీడును సంభవించనేరదు.

టి. ఎన్. రాజగోపాలయ్యగారు

కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు మనమందరమును హిందూవులము. అనగా మనలో బ్రాహ్మణ తుల్యులైన వైశ్య మూర్తులు గలరు. పంచములు, చండాలులుగూడ హిందూవులనియే పిలవబడుచున్నారు. వీరందరియతమును హిందూమతమే. వీరిలో వీరికి వివాహములు జరిగినయెడల ప్రతిపాటుచు వచించినటులు హిందూమతమునకేవిధముగ భంగముకలుగుదున్నది? వారు హిందూమతమునకును హిందూధర్మములకును భంగము కలుగునని చెప్పటలో యధమేమియో నాకు బోధపడుట లేదు. మరియు నీ శాసనమువలన మనదేశమునందు వంశపారంపర్యముగ వచ్చుచున్న ఆతిభ్రాతృవివాహములు, వరకులములు, కన్యాశుల్కములు మొదలైన కొన్ని కొన్ని రూపాచారములంత మొందగలవు. కావున తప్పక యీ శాసనము దేశక్షేమము నిమిత్తమే ఆమోదింపబడవలయును.

గా. హరిసోమయ్యగారు

కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రకృతము ప్రపంచమందంతటను ఏభవని ప్రతిభవనియెన్నచో ఏమాత్రము ప్రతిమనజుని న్యాయమంతరాళమునందు తాండవమాడుచున్నచో రాజకీయవిషయములందు భారతీయులు తమ కీడి కావలయునని గోరుచున్నావో ఆ "స్వయంనిర్ణయనాత్రము" ను ఆ యాత్మపరిణామనూత్రమును రాజకీయవిషయములందునలె సాంఘికవిషయములందు కూడ అనువర్తింపజేయవలయునని గోరిరి. వివాహవిషయములందు ప్రతిమనజునికి ఆత్మస్వాతంత్ర్య మవసరము. రాజకీయ, సాంఘికమతవిషయములన్నియు ఒక్క ప్రవాహభాగమునకు జేరినవి. ఈవిషయములన్నిటి యందును ప్రతివ్యక్తికిని ఆత్మస్వాతంత్ర్య మవసరము. న్యాయము ననుసరించినను, స్వయంనిర్ణయనూత్రము ననుసరించినను,

రిక్రూటింగు బోర్డు.

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యేక రిక్రూటింగు కార్యదర్శిలు ఏ. ఆర్. నాథ్ గారి క్రిందివిషయములను ప్రకటించుచున్నారు:—

అద్యుత్తము జనరలుగారు ప్రత్యేకముగా రిక్రూటింగు మెంటు విషయమున చేయబడుచున్న పనులు అనవసరము లని యుత్తరువులను పాలించినందువల్ల రిక్రూటింగు బోర్డువారి కార్యక్రమము ముగింపబడినది.

ఈ బోర్డు 1917 సం॥ జూలై మాసమున నెలకొల్పబడి సంఘపు ప్రభుత్వమునకు ఆ సంవత్సరమున ఆగస్టు 13 వ తేదీన సమావేశపరచబడినది. వానిస్థాపనముతోడనే శ్రాత్తసాధనములతో సైనికులను చేర్చుటకు ప్రారంభము జరిగినది. స్వదేశసంస్థానములతో చేర్చి రాజధాని యంతయు ఎనిమిదిభాగములుగా విభజింపబడినది. ప్రతిభాగమునందును (సర్కిల్) సివిలు అధికారులతో సంప్రదించి డివిజనుల రిక్రూటింగు అధికారి యుత్తరువుల ప్రకారము పనిచేయుటకు అసిస్టెంటు రిక్రూటింగు అధికారియొక్క నియమింపబడిరి. అసిస్టెంటు రిక్రూటింగు అధికారి యుద్వ్యోగములకు నియోజింపబడిన వారిలో చాలామట్టుకు హిందూజాతి సైనిక రిజిమెంట్ల అధికారులు గా నున్న సివిలు ఉద్యోగులు. ఆ సమయముననే, మండలాధికారులు, ఆసిస్టెంటు రిక్రూటింగు అధికారులు సంప్రదించుకొని జిల్లా అసిస్టెంటు రిక్రూటింగు అధికారులను 26 గురిని నియోజించిరి. వీరిలో చాలామట్టుకు ఈవనికొరకు ప్రత్యేకము నియోజింపబడిన సివిలు డిప్యూటీ మెంటుల యుద్వ్యోగులు బోర్డువారి కార్యకసరములనుబట్టి, 1918 సం॥ 11 మే నెలనుండి 13 గురు అసిస్టెంటు రిక్రూటింగు అధికారులు, 55 గురు జిల్లా అసిస్టెంటు రిక్రూటింగు యుద్వ్యోగులును పనిచేయుచున్నారు. ప్రతిమండలమునందును 448 సైనికులకంటె పటాలములు నెలకొల్పబడిన బోర్డువారి కార్యక్రమము బాగుగా నిర్వహింపబడ వారంభమైనది.

1918 సం॥ జనవరి మాసారంభమునుండి ఇంతవరకును 26,122 మంది సైనికులుగా చేర్చుకొనబడిరి. అంతకుముందు సైన్యమునందు చేర్చబడినవారిసంఖ్య విరళముగా తెలియక పోయినను యుద్ధారంభమునుండి ఇంచుమించు 38 నెలమంది సైన్యమున చేర్చుకొనబడినది చెప్పవచ్చును.

రాష్ట్రీయ రిక్రూటింగు సంఘ కార్యక్రమమును నిలుపుదలచేయుచు ఈసందర్భమునందును దొరతనమువారికి సహాయము చేయుటకు ముందుకు వచ్చి పనిచేసిన యుద్వ్యోగులందరికిని గవర్నరుగారు కృతజ్ఞతను చూపుచున్నారు. డివిజనుల రిక్రూటింగు అధికారి కర్నూలు గ్రామముగాయను మానసియులకు ఏ. ఆర్. నాథ్ గారును బోర్డుకార్య నిర్వహణముపట్ల చేసిన సేవ ప్రత్యేకముగా గవర్నరుగారు వారిని ప్రశంసించుచున్నారు. కీర్తిశేఖరులు గిల్లుచుగారు రిక్రూటింగుబోర్డునకు అభ్యుత్సాహమునుండి రాజధానికి చేసిన సేవను గవర్నరుగారు చెప్పితిని మఱువకలదు.

సాల్మంసు గారి గౌరవించి డిల్లీకి గొనిపోవుటకు కర్నూలు వెనంటుగారు గురువారమున డిల్లీలోనుండి నిన్నవిమానములో వెళ్ళెదరు.

క్రిందటివారము రంగూరులో 30 మంది జనులు మరణించిరి. అందు 122 గురు ఇస్లామునా భర్తమువలన మరణించిరి. 27 గురు క్రైస్తవశాసనోగములవలన మరణించిరి. 150 రూప్యములవరకు జీత మొసగబడుచున్న వారలకు నూటికి రూ 10 చొప్పునను, 150 మొదలు 300 వరకు జీత మొసగబడు వారలకు నూటికి 7½ చొప్పునను నూలించబడు మనిషి 1-కి ఒక్కరూ పొయి చొప్పునను హెచ్చు చేయవలసిన దని రంగూరు పురపాలక సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

పూర్వాచారముల ననుసరించినను ఈ పట్టణము బిల్లు మిక్కిలి సమంజసముగా నున్నది గాన అందరను దానిని కంగీకరించవలెను.

ఏమృట ఎస్. కృష్ణస్వామయ్యగారును, ఎస్. సోమసుందరస్వామయ్యగారును, దండపాణిస్వామయ్యగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచిన పిదప అయ్యది కరతాళధ్వనులతో సర్వజనాంగీకృతముకాబడెను.

బొంబాయి ప్రెస్.

సభకు సంబంధించిన కేసు.

విల్లింగ్డన్ ప్రభుత్వమునకు సాక్షిక చిహ్నమును గూర్చి పెరిపుగారు చేసిన పత్రము 14 గురు పురమందిరమున ప్రకటముగ ప్రకటించిన కేసు చేయబడినది. 12 వ తేదీన మద్రాసు లాల్ న్యాయవాది వారందరూ వాదనలు చేసినారు. నేను వారి కక్షయను వాదించుచున్నాను నుడివేసి, 19 వ తేదీకి వాయిదా చేయబడినది. అంతలో మా పక్షము కౌంటీ వచ్చి కేసు రద్దు చేయటం కనుమరేసి కొరెన. న్యాయాధిపతి అంగీకరించెను. మద్రాసు లాల్ ను వదిలి.

బొంబాయి క్రానికలు తెలిపిన వివరములు.

పేమ్యట మధ్యస్థము ప్రజలు వేలకొలదిగా పురమందిరమునకు వచ్చి గాని అక్కడ లభి పోలీసుభటులు పురమందిరము నరికట్టుటకు పోయి విఫలమౌతారు. మరల పోయిరి. కాని వారాగ్రహణకు లెరి. విల్లింగ్డన్ సాక్షిక చిహ్నమును గూలలాంఛనము లెరు కనుబడినను పరిహారములను గావించిరి. పురమందిర పరిసరమున రాకపోకలన్నియును నిలిచి పోయినవి. పోలీసువారికి సందడి మొదైనది. అనుకూలరనే గాని ప్రతికూలరను పోలీసువారు పురమందిరమునకు పోయిరి. ఉదయమున పురమందిరమున కేగగలిగిన ప్రతికూలరకు మాత్రమే ప్రవేశము కలిగినది. తామెప్పుడు వెళ్ళినను తమకు ప్రవేశమును స్థానమును లభింపకలదని అనుకూలరు ముఖింద్ర చేరిరి. వారికి పోలీసువారు పొంపుగానుండిరి. కాన వారి సంఖ్య హెచ్చుగానుండుట కభ్యంతరము గలది లేదు. కాని ప్రజల ఆగ్రహ భావములన బహుజనాభిప్రాయము విదితము కాక పోదు. వారు తమ ఆగ్రహమును వెలిబుచ్చుటకు అనుకూలరు లలో కనబడిన వారి నందరిని పరిహారము చేయటము అనుకూలసాధన మయ్యెను. ఎటులైనను అట్టి దృశ్యము బొంబాయిలోనే గాదు ఇండియాదేశమునందంతటను గూడ నభూయము. సాయములను వారు ప్రతిభుజించినను చరణదాసులును స్త్రీశ్రవణదాసులును సాక్ష్యములను సాయములను ప్రతిభుజించ జూచినను ప్రభాభిప్రాయము తెల్కింపబడకుండ పోవలెనని స్థితి కలిగినదని స్పష్టమైనది. అనుకూలరు పోలీసువారి ఏర్పాటులు ప్రశంసనీయులే యగును. పోలీసు కమిషనరు గూడ వారి పక్షమున నుండ మరి ఎటుల జరుగును. ప్రాధునకుండి మధ్యస్థమువర కొక తెగయు పేమ్యట మరెయ్యక తెగయు కావలయుండిరి. ఆత్మిక భటులు జనుల నెడతొలగించుటకు మాటిమాటికి గుఱ్ఱములను పురమందిరమునట్లు నుడించుచు నిజముగ యుద్ధము జరుగుచున్నదేమో యను భ్రమను కలిగించిరి. సభ నియమగ 4 నమి వములు కూడ పట్టలేదు. అంతట ప్రజలు ఆగ్రహమును వట్టి జాతక సభామందిరద్వారమున బెద్దవెట్టున నింప వాడులు గావించిరి. హార్నియను గారికి ప్రజలు బ్రహ్మారథము పట్టిరి. ప్రజల కెవరియం దభిమానము గలదో ఎవరియందు నిరసనము గలదో దొరతనమువారికి స్పష్టమగునట్లు చేసిరి.

ఇండియా టైముస్ తెలిపిన వివరములు.

మధ్యస్థము 4 గంటలు మొదలు జనసమరము చాల హెచ్చినది. కాని పోలీసువారు వెద్దమెత్తున నేగొట్టుచేసిరి వారు తలచినంత గుంపు చేరనేలేదు. విన్నెంటు గారు చాల ప్రశంసనీయులు. పురమందిర సమావేశమున గుంపు చాల హెచ్చుగానుండెను. గుంపువారందరిని సమముగనే గౌరవించిరిగాని ఎవ్వరినిగూడ నిరసించలేదు. సభాభవనమున మాత్ర మట్టి తొందరలు విడిత మైనది వెలుపలనున్న గుంపులు మొదట నొకపోలీసు యుద్ధాగిని ప్రశంసించినట్లే పేమ్యట జిన్నా సతని గూడ ప్రశంసించెను. మొత్తముమీద గుంపులు తొందర కలిగించు నవిగా నుండలేదు. వారిలో నన్ని బద్ధముల తరగతుల కక్షల వాడునుండిరి. స్థలములేక వారిలో అనుకూలరుల చాలమంది వెలుపలనే నిలిచిపోవలసినవైనది.

మెనపాటేమియా నేన విల్లింగ్డన్ ప్రభు దంపతులను గౌరవించుట:— మెనపాటేమియా నైకు లందఱును విల్లింగ్డన్ ప్రభుదంపతులకు భాయాపటమును సమర్పించగోరి రని వారి నేనాని జనరలు సర్ విలియం మాన్ గుగారు తంలివార నంపగా అందులకు సంతసముతో నంగీకరించితిమని ప్రభు దంపతుల తంలివార నంపిరి.

బొంబాయి ప్రెస్:— సర్. కనన్ జహంగీరు గారు బొంబాయి ప్రెస్ పుగా నియమింపబడిరి.

ఆహారపదార్థసమస్య

“జస్టిసు” పత్రికాభిప్రాయము.

కల్లికోట పురపాలక సంఘమువారు తమ పట్టణమునకు ఆహారపదార్థములను కొనుటకై మదరాసు ప్రభుత్వమువారు వారికి భవనము మొనర్చి తీరస్కరించిరి. పురపాలక సంఘము లకు ప్రభుత్వమువారు భవనమును గావించు భవనమునకు యిందుములమును బయలు చేయవచ్చుది. అనేక కారణముల వలన నుద్భవించిన పరిస్థితులను తొలగించుటాధ్యత ప్రభుత్వమువారికి గలదు. కల్లికోట పట్టణమునను, మలబారు, మండల మందంతటను ఆహారపదార్థముల కల వలె ప్రయోగ ప్రబలి యున్నది. అందుచే, రంగూనునుండి బియ్యమును దిగుమతి చేయటము యీ పురపాలక సంఘమువారు ఒక లక్ష రూప్యములను అప్పుగ నొసంగుడని ప్రభుత్వమువారిని కోరియుండిరి. అప్పునిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తీరస్కరించిరి. కాని, వైపు మియు కరుగకుండునట్లు జాగరూకతతో వర్తింపుచు పురపాలక సంఘమువారు మదరాసు బ్యాంకునుండి అప్పుతీసికొనవచ్చు నని ప్రభుత్వము వారు తలచిరి. ఆ పురపాలక సంఘసభ్యులును, అససరభాగ్యులును అగు లాంగ్లెగారు పురపాలక సంఘమువారు మదరాసు బ్యాంకునుండి భవనము కై కొన రాదని అడ్డతేసింది. బియ్యమును కొనునప్పుడు భరణ దిన దినమునకు అతి త్వరితముగ మారుచుండుటచే సంఘమువారి కిందుములమున ఆహారపదార్థము సుధివించునని ఈతడు వాదించెను. ప్రభుత్వమువారి విషయమున నెట్టిచర్యను జరుపుటకు సంసిద్ధులైనట్లు గట్టుటకు లేదనియు, యీ సమస్యపట్ల సంఘము వారు సంయతల మననముతో వర్తింపుచున్నారనియు ఈతడు తెలిపియుండెను. లాంగ్లెగారు వ్యవహారములు. వీరు మామూలుగా మనము రాజనీతి జ్ఞులని పిలుచువారిలో జేరరు. అందుచే వీరివాక్యములు నటనాసా మర్థ్య ప్రకటనార్థ ముపయోగించబడెనని యూహించవలసి వచ్చుచున్నది. ఈ సమస్యయందు సంబంధముగల సామాన్య పౌరుని ఆభిప్రాయమిదియే యని తెలిసికొనగలము. ప్రస్తుతపరి స్థితులలో ప్రజలమానసములయందు దిట్టిభావము అద్భవించునట్లు ప్రభుత్వమువారు వర్తింపుట మిగుల విచారకరము. గత కొన్ని మాసములనుండి, యీ విషయమై ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధగా యోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది. కాని యంతటి దీర్ఘాలోచనాభరితము లంత తృప్తికరముగ లేవు. అంతర్ముండల రాకపోకలను నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వము వారికి సివిలు సర్వేను డైరెక్టరును నియమించిరి. కాని, యంతకంటె నేమియు యెక్కువగ జరిగియుండు తోచుటలేదు. ఇట్టి సందగ్ధ తరుణమున నింతమాత్రముననే ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత నిర్వహించబడినదాని మేము ప్రశ్నించుచున్నాము. ఆహారపదార్థముల విషయమున స్థానిక సంఘములే తగిన చర్యకు తీసికొనవలసినదని సివిలు సర్వేను డైరెక్టరు మదరాసు పురపాలక సంఘమున తెలిపియుండెను. భరణ నిర్ణయమునకు విచ్చిభర్త సంఘములకు కాణముల నేర్పరుపవచ్చునని శాస్త్రాగారిదివరకు చూచాయగ నూచించి యుండిరి. ఈ వాక్యములను, కల్లికోట పురపాలక సంఘమువారికి ప్రభుత్వము వారి సంగిన ప్రత్యుత్తరమున బట్టి చూడగ, ఆహారపదార్థముల విషయమున ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతవహించ నిచ్చగించుట లేదని యు, యీ భారమును స్థానిక సంఘము మీదనే వోయుట వారి యుద్దేశమనియు లేటెల్లమగుచున్నది. ఆహారపదార్థములను సర్వే చేయుటకు స్థానిక సంఘములకుగల అధికారము గూర్చియు, అవి తమభవన నియంతకు వినియోగించవచ్చునా అను విషయము గూర్చియు యింకను నిశ్చితాభిప్రాయము లేదు వలసియున్నది. ఇంతకు పూర్వమే కొన్ని స్థానిక సంఘములీ విషయమున కొంత కార్యారంభమునకు గడంగినవి. ఇతర సంఘములు కూడ తమ కక్తివనకేకయే పాలుపడునని తలంచుచున్నాము. కాని, స్థానిక సంఘముల భవనములపై అత్యల్పముగనున్నది. అందుచే ఈ ప్రయత్నమున సంభవించు నెట్టి నష్టము నైనను అవి భరింపజాలవు. విచ్చిక సంఘములు కూడ ఈ విషయమున తృప్తికరముగ కార్యనిర్వహణము గావించు నని విశ్వసించుటకు వీలులేదు. దీని ప్రయత్నములు స్థానికములు గను, అల్పముగను నుండుట నిశ్చయము. ప్రస్తుత తీవ్రస్థితిని తొలగించుటకు ప్రభుత్వసహాయముదక్క వేరొండు యుక్త రింపదు. ఇట్టి సమస్యనిర్వహణభారమును స్థానిక సంఘములపై మోపి కాని అత్యధిక్యమును, సామర్థ్యమును పరిసరించుట కిది సమయముకాదు; ఇట్టి కార్యములవలన నీసంఘముల

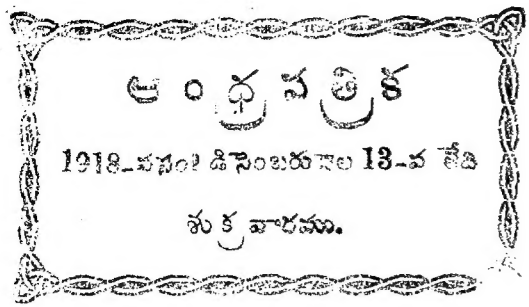
భాగ్యి హెచ్చుటయు, ప్రభుత్వమువారు తమభర్తముల నిర్వహించెదరను విశ్వాసము వెంపొందుటయుకూడ తటస్థమనెదరు. ఇతరరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లీవిషయమున వేరుదృష్టితో వర్తింపుచున్నవి. పంజాబులోని స్థితిగతు లీరాష్ట్రమునందు వలె అంతతీవ్రమము దాల్చుచున్న అప్రభుత్వమువారు దుకాణముల నేర్పరచి, బీదలకు తక్కువధరలకే కత్తులును, ఆహారపదార్థములను విక్రయించుటకై స్థానిక సంఘములనున్న కువానికి భవనము మొనర్చుచుండిరి మేమిదివరకు తెలిపియుంటిమి. పంజాబులో తగిన ఆహారపదార్థము అన్న వని మాకు తెలియుచున్నది. ఈస్థితిగతులను తొలగించుటకు మైసూరు ప్రభుత్వమువారి యేర్పాటులనుకూడ వివరించి యుంటిమి. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి విషయమును చర్య దీసికొనుటతో ప్రథములు. ఇటీవల వీరు ప్రయించిన ప్రకటన మును గాంచినయెడల వీరివిషయమున నింకనుతోడ్పడనున్నట్లు నుబోధకము కాకమానదు. పశువులకు ఆహారము నొసంగుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు; వ్యవసాయదారులకు చవుకవడ్డి లకు బదుల్లిచ్చుచున్నారు. జౌనుపీడితుల సంరక్షణార్థము చేయబడు భవనములు కలె, వీ వి భ వ న గు సహాయమే వ్యవసాయదారులకు సహాయము జేయుటయే ప్రజల లో దైర్యమును పురికొల్పగలరకు విషయమును వారు గ్రహించిరి. ఈ విషయకముకు భవనములను కేవలమున 50 లక్షలను ప్రత్యేకించి, వైద్యరమున 60 లక్షల రూపాయల వదింపు చేయుచున్నారు. ఈ విషయమున మదరాసు ప్రభుత్వమువారి భావము మేము గ్రహించలేదున్నాము. ఇది అతి త్వరితముగ పరిష్కృతము కావలసినవిషయము; అధికారవర్గమువారి మామూలు ఆలస్యము నివట్టున జూపవీలులేదు. ఈ విషయమున తమబాధ్యతనిర్వహించబడెనని ప్రభుత్వమువారు తలంపరాదు. మదరాసు ప్రభుత్వమువారివద్ద నుమారు 192 లక్షల రూపాయల నిలువయున్నవి. భారత ప్రభుత్వమువారి భవనములందను లో నిలువయున్నది. సంగ్రామసమయమున యీ రాష్ట్రములలో నున్న నిలువ సామును ముట్టరాదనియు, అవి భారత ప్రభుత్వమువారి యధీన మున నుండవలెననియు, భారత ప్రభుత్వమువారు చేసిన యుత్తరవులు మే మెరింగి యున్నాము. కాని సంగ్రామ మిప్పుడంతయు నొందినది. ఈ భవాదాయమును దేశమున వ్యాప్త మగుచున్న సంక్షోభమును తగ్గించుటకు వినియోగించుటకు సరము. ఈ స్థితిగతుల గూర్చి కేవలము యోచించుటకంటె కొంత కార్యారంభమునకు పూనెదరని నమ్ముచున్నాము.

మదరాసు అందు సదరమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లండులో ఇంకొక్కరేలు కాబడినది.)
నోటీసు. (1994)

సాల్సుకొట్టార్పు స్టేషనుయొద్ద నియమిత దినములలో కొద్ది సామానులను మాత్రమే వంపవలయును, 25 మణుగులకంటె ఎక్కువ బరువు గల సామానులను వంపకూడదు అను యిక్కడు ఆచరణలోనున్న యీ నిర్బంధములు 1918 వ సంవత్సరము డిసెంబరు 20 వ తేదీ మొదలు యిందు మూలముగా రద్దుచేయబడినవి. వైస చేప్పబడిన తేదీనుండి అదివారములనాడు తప్ప మిగత దినమునందైనను ఏ స్టేషనుకు వంపులకై నను 54 మణుగుల బరువునకు లోపుగల సామాను ఏదైనను అంగీకరింపబడును. పూర్తి రైలుబండ్ల (Full wagon loads) వ్యాపారము సాల్సుకొట్టార్పు నొద్ద ఆపివేయబడి రాయపురము స్టేషనుయొద్ద ఎప్పటివలెనే సాగించబడుచుండును. సివిలు సప్లయను డైరెక్టరుయొద్దనుండి సర్టిఫికెట్టు లేకుండ యీ క్రింద వివరింపబడు సామానులను కొద్ది కొద్దిగా వైకి ఎగుమతి చేయుటకు వీలులేదని యిందుమూలముగా జ్ఞాపకపరచుచున్నాము.

మిరపకాయలు, పంచదార, నూనెగింజలు, చూడి, (బొంబాయికి తప్ప) ఇనపముక్కలు, సీమెంటు సున్నము, (బొంబాయి రాజధానికి) కిరణనాయిలు, బియ్యము, ధాన్యము, రాగి, కంబు, జవారి.

రాయబారులు :

అంగీకార పత్రములు

కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారు, ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలుటకై నియమింపబడిన రాయబారుల నామములను ప్రచురించిరి. లండను నగరమున ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభ జరుగుట నిశ్చయమయినట్లు, వీరు దెలిపిరి. నూతనాధ్యక్షులను మువారు తమ ప్రతినిధుల నియమించెదరని తెలియుచున్నది. మితవాదులు ఢిల్లీ కాంగ్రెసులో జేరిన యెడల, ప్రత్యేక ప్రతినిధులను పంపెదరు. ఇటులనే బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారును, భూస్వాముల సంఘమువారును తమ తమ రాయబారులను పంపెదరని ప్రకటించబడెను. రాయబారులకు లక్షల, లక్షల కాంగ్రెసు సభకు ప్రతినిధులనేకులు వెడలెదరని యాహింసవచ్చును. భారతీయులు తమ కోర్కెల నాంగ్ల దేశమున నివేదించుట కింతకన్న మంచితరుణ మిరుదొందెనరదు. ఎన్నికలు త్వరలో జరుగనున్నవి. నూతన ప్రభుత్వము, నూతన పార్లమెంటు సభ ఏర్పడ నున్నది. నూతన పార్లమెంటు సభలో, హైందవ రాజ్యాంగ సంస్కరణ శాసనము ప్రవేశ పెట్టబడును. అంతకు పూర్వమే, భారతీయుల వాంఛలు ఆంగ్ల ప్రజల కెరుకపడవలసి యున్నది. నేటి తంత్రీవాదాల ననుసరించి, సంయుక్త ప్రభుత్వ పక్షమున నిలువబడినవారు 471 మంది యనియు, రెడితరులు 1047 మంది యనియు తెలియుచున్నది. కొయిలిషను పక్షమువారివలె, రెడితరులలో నైక్యభావము ప్రబలుట లేదు. 376 మంది లేదని పక్షమువారు నిలువబడియున్నారు. వీరును లిబరల్ పక్షమువారును, విరిమి పక్షమువారును పూర్వమువలె కలసి యుందురని చెప్పజాలము. లిబరల్ పక్షమువారు 275 మందియు, సికాఫీక పక్షమువారు 73 మందియు, విరిమి పక్షమువారు 69 మందియు నిలువబడుచున్నారు. మిగిలినవారిలో ననేక కక్షలవారుండియున్నారు. ఒక్కొక్క స్థానమునకు ఇద్దరకన్న నెక్కుమంది ప్రయత్నించుట గమనించదగియున్నది. ఎన్నికల కిది చివరవార మగుటచే, అన్ని పక్షములవారిలోను స్పర్ధ యధికముగ నున్నది. ఫలితముగూర్చి నిశ్చయము జెప్ప వీలులేదు గాని, ఏపక్షమువారు ప్రాబల్యము వహించినను, హైందవ స్వాతంత్ర్యపక్షము బూనువారు పార్లమెంటులో ననేకులుండు రనుటకు సందియము లేదు. అందుచే, నూతనాశయప్రేతులైన ఆంగ్ల ప్రజల యెదుట, భారతీయ సామన్య గూర్చి సందర్భముల నన్నిటిని సుబోధపరచుట కింతకన్న మంచిసమయము చిక్కనరదు. ఇదిగాక, మిత్రమండలివారిసహావేశము లనేకము లీ తరుణమున గూడనున్నవి. సంధిసభగూడ త్వరలో సమావేశమగును. అందుచే లండనులో కాంగ్రెసు సభ జరుగుచో, భారతీయాశయములు ఆంగ్ల ప్రజలకేగాక, నాగరిక ప్రపంచమున కంతయు వెల్లడియగుటకు మార్గ మేర్పడును. స్వయంనిర్ణయ సూత్ర

మన్నిజాతులతో బాటు, భారతీయులకు గూడ వర్తింప జేయబడుటకు మార్గ మేర్పడును. ఇట్టి యమూల్యావకాశము నుపయోగించి, కార్యసిద్ధి బడయుట, భారతీయుల ముఖ్యకర్తవ్య మనుటకు సందియము లేదు.

రాయబారులు పేర్కొనబడిరి. లండను కాంగ్రెసు సభ నిశ్చయింపబడెను. ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలి కృషిసలుపుటకు, ప్రముఖులు సంసిద్ధులై యున్నారు. అవశిష్ట మొక్కటిమాత్రమే మిగిలి యున్నది. ప్రతినిధుల కంగీకారపత్రములను ప్రభుత్వమువారి సంగ్రహపరిచి యున్నారు. ప్రాతినిధ్యములను తొలగింపవలసి యున్నారు. యుద్ధము ముగిసినది. యుద్ధముతో బాటు, యుద్ధ నిర్బంధములు గూడ తొలగవలెను. ప్రాంతీయ సంఘములు తమపనిని ముగించువరకును, భారతీయులూరకుండవలయు ననుట సమంజసముగ లేదు. ఈ సంఘములు విచారించునది వివరముల గూర్చి మాత్రమే. మూలసూత్రములలోనే భేదాభిప్రాయములున్నప్పుడు, భారతీయాశయము లాంగ్ల దేశమున తప్పక వెల్లడిపడవలయును. ప్రాంతీయ సంఘవిచారణ యైనను రహస్యముగ జరుపబడుచు, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులెవరును ఆ సంఘసభ్యులు గాకుండుటచే, ప్రజలు దానివిషయమై సంతక యుత్సాహము జూపుటలేదు. విచారణాఫలితములైనను ప్రజలను సంతృప్తిపరుప జాలవు. కాంగ్రెసు రాయబారులు దేశమునకు ముఖ్యపరముగాదని యెంచి, అంగీకారపత్రముల నొసగటకు నిరాకరింప వీలుండదు. భారతదేశపు భావ్యభ్యుదయ మంతయు ఈ సందిగ్ధతరణమున ఆంగ్ల దేశమున నిర్ణయింప బడనున్నది. నేడు నైచెడిపు నాడులపై, రాజ్యాంగ నిర్మాణపు సామ్యమూఢారపడి యుండును. భారతీయుల కోర్కె లింతవరకును ఆంగ్ల దేశమున వెల్లడిగాక, హాని యెంతయో గలిగినది. ఇకనైనను సరియగు నభిప్రాయములు వెల్లడియగుట యవసరము. ఏవిధమున జూచినను, ప్రయాణనిషేధముల నికను తొలగింపకుండుటకు కారణము గాన్పించదు. భారతదేశ మంతయు ఈ నిషేధము దొలగింపమని, ప్రభుత్వమువారికి దృఢముగ దెలుపవలయును. భారతీయుల మొఱలన్నియు సరకుజేయబడక, ప్రయాణనిషేధ మింకను నిలిచియుండునెడల, భారతీయులలో నమితముగ నసంతృప్తి వ్యాపించుట నిశ్చయము. భారతదేశపు సక్రమాభివృద్ధి నాపి నైచుటకీ నిషేధము తోడ్పడగలదు. అమెరికా దేశమున తంత్రీవారాపరిశీలనము గూడ తొలగింపబడినది. అట్టితరీ, భారతదేశపు రాయబారులపై నర్థవిరహితము లగు నిర్బంధముల విధించుట, న్యాయము గాదు. త్వరలో నీ నిర్బంధముల దొలగించి, సక్రమాభివృద్ధి కెల్లరకు సమావావకాశముల నొసగ ప్రభుత్వమువారు ప్రార్థితులు.

ఆహార సమస్య

ఆహార పదార్థములకు ధరలను ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించవలె నని ప్రజలు గోరుచున్నను, స్థానికసంఘములు, అవసరసంఘములు కఠపుబాధ తొలగించుటకు ప్రయత్నించవలయునని, సివిలు సప్లయల డైరెక్టరు గారు దెలిపిరి. శాసననిర్మాణ సభలో అలెక్జాండరు కార్మ్యూగారిలులే జవాబిచ్చుచు, స్థానికసంఘములు గోరుచో ధనసహాయ మొసగబడు నని సూచించిరి. స్థానికసంఘములకు సామాన్యపరములకే ధనము లభింపక యిబ్బంది పడుచుండగ, వాటిపై నీ క్రొత్త భారమును

నైచుట పాడిగాదని యంతకుమున్ను తెలిపియుంటిమి. చెన్నపురియందును మిగిలిన ప్రదేశములందును, స్థానిక స్వతరిచాలనా సంఘములు శక్తివంచనలేక కృషి సలుపుచునే యున్నవి. కాని వాటికి ధనసమృద్ధి లేదు. ఈ భారమును, ప్రభుత్వమువారే భరించుట ముఖ్య ధర్మము. ఇట్టి స్థితిలో కల్లికోట మ్యునిసిపలు సంఘమువారు తమ పట్టణమునకు ఆహారపదార్థముల సప్లయ చేయుటకు, ప్రభుత్వమువారిని ఋణము గోరగ, వారు నిరాకరించినది జస్టిసుపత్రిక దెలుపుచున్నది. ఈ వార్త మిక్కిలి యాశాభంగకరముగ నున్నది. స్థానికసంఘములు తమ పని గాకున్నను, ప్రజల సంతక్షణార్థమై ఆహారపదార్థముల సప్లయకి బూనుచుండగ, ప్రభుత్వమువారు తగిన సాయము జేయుటకు బదులు వాటిని నిరుత్సాహపరచుటకు కారణ మెద్దియో తెలియదు. జస్టిసు పత్రిక సూచించినట్లు, మద్రాసు ప్రభుత్వమునకున్న 192 లక్షల నిలువ నుండియు, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు లండనులో కూడుచున్న నిలువనుండియు, కొంత భాగమును కఠపు బాధను తగ్గించుట కేల యుపయోగింపగూడదో దోచకున్నది. యుద్ధ మంత ముండుటచే, ప్రభుత్వధనమును వెచ్చించుట కింతకన్న ముఖ్యపర కార్య మింకొకటి యుండబోదు.

వి. ఆర్. సింధీగారు

వీరు నిమ్నజాత్యుద్ధరణమునకై గావించుచున్న సేవ మిక్కిలి ప్రశంసార్హము. వీరు తమ జీవితము నీ ఘనకార్యమునకై ధారబోయుచున్నారు. హిందూదేశ నిమ్న జాత్యుద్ధరణ సంఘమునకు వీరు కార్యదర్శిగ నున్నారు. వీరిపుడు చెన్నపురి విచ్చేసి తెలుగు, తమిళదేశములలో నిమ్నజాత్యుద్ధరణ సంఘముల నేర్పాటుజేయుటకై ప్రముఖులతో యోచించుచున్నారు. వీరు సంస్కరణ సంఘములు బొంబాయిలో గూడునపుడు, నిమ్నజాతులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమవసరమని సాక్ష్యమిచ్చెదరు. అందుచే మదరాసు రాజధానియందు విశేషకాల ముండజాలరు. కాన, నీ లోపలనే నిమ్నజాత్యుద్ధరకు లందరును, వారి తోడ్పాటు గైకొని కృషిసలుపుట లాభకరము. పంచములకు భూమి యిప్పించుట, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము, మొదలగు విషయముల గూర్చి, వారు నాయకులతో యోచించుటకు బూనుకొని నారు. ఇట్టి దేశసేవకుని తోడ్పాటు సామాన్యముగ లభించుట దుర్లభము. ఆంధ్రదేశీయులు వీరిని రప్పించి, పంచమాభ్యుదయమునకై కృషి సలుప గోడుచున్నారము.

ఢిల్లీ కాంగ్రెసు సభ

ఢిల్లీ కాంగ్రెసుసభకు తాలూకానుండి ఒక రయితయినను రావలెనని, మాళవ్యాగారు గోరుచున్నారు. ప్రతి జిల్లాసంఘమువారును తాలూకా సంఘమువారును రయితుల నధికసంఖ్యలతో ప్రతినిధులుగ బంపుట ధర్మము. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ఆంగ్ల భాషావాసన లేని రయితులకు సహితము దెలియునటుల హిందీభాషలో గూడ జరుపబడుట లాభకరము. రాజకీయ విషయములలో ప్రజాసామాన్యము శ్రద్ధ వహించుచున్న కొలదియు, సామాన్యభాషావసరము పొడగట్టుచున్నది. ఆంగ్ల భాషా పారంగతుల సభగ మాత్రమే, దేశీయ మహాజనసభ యుండునంతవరకును, నది ప్రజాసామాన్యమునం దుత్సాహము పురికొల్పు జాలదు.

బకింగుహము కర్నాటికు మిల్లులు

ఈమిల్లుల వ్యవహారము లింకను పరిష్కారము కాలేదు. త్వరలో పరిష్కరింపబడు నని మద్రాసు ప్రెజుడెన్సీ కలెక్షరునున్నది. లండను లో నిటీవల వై ల్యే పనివారల సమ్మెకట్టు ప్రారంభమయ్యెను. ప్రధానమంత్రి గారు జోక్యము కలుగజేసికొని దానిని పరిష్కరించిరి. ప్రతిపని వారల సమ్మె యారంభమయినది. దీని విషయమై గూడ లాయరు జార్జిగారు జోక్యము కలుగజేసికొనుచున్నారు. ఆంగ్లేషములో ప్రభుత్వాధికారు లింతటి సానుభూతితో జోక్యము కలుగజేసికొనుచుండ, భారతవర్షమునందీ వద్దతియేలయనలంబింపబడదో తెలియనున్నది.

ఆంధ్ర జిల్లాబోర్డులు

కృష్ణ, బళ్లారి చిత్తూరు, జిల్లాబోర్డులు 1917-18 సంవత్సరపు కార్యనిర్వహణ మార్గదర్శకము చేరినవి. వీటి కార్యనిర్వహణ మంత సంతృప్తికరముగ నున్నదని నడుపుటకు వీలులేకున్నది. కృష్ణజిల్లా, తాలూకాబోర్డుల సమావేశములకు వచ్చుసభ్యులసంఖ్య వృద్ధిజెందుచున్నది. తాలూకాబోర్డుల యెన్నికలలో ప్రజలు తగిన యుత్సాహమున వ్యక్తపరచుకొనుచును. తనూలమున వైదుగురు సభ్యులకు ప్రభుత్వము వారు నియోజించుటయు విచారకరముగ మండకపోయి. 1917 సంవత్సరము, మార్చి 31 తేదీనర కీ మండలమునందలి యూనియను పంచాయితీల సంఖ్య యథాస్థితియందున్నను, ఇటీవల 21 యూనియనులు నూతనముగ నిర్మితములై యుండుట సంతోషదాయకము. ఇవి త్వరలో కార్యనిర్వహణమును ప్రారంభించుటకు ప్రభుత్వమువారు నుచుంచెదరని విశ్వసించుచున్నాము. విద్యావిషయమున నీ మండలమునందు 2,71,078 లు శిష్యులపఠపడినవి. మాధ్యమిక పాఠశాలల సంఖ్య (6) అత్యల్పముగ నున్నది. వీటిలో అణుకులో మాత్రమే సంపూర్ణమగు మాధ్యమిక పాఠశాల; ఇతర ప్రదేశములయందు దవి అసంపూర్ణముగ నేయున్నవి. మాధ్యమికవిద్య మిగుల నసంతుష్టికరముగ నున్నదని ఆంగ్లేయ పరిశీలకులు చెప్పెను. ఇచ్చట విద్య గణనవారి సగటుసంఖ్య తగ్గుచుండుటకు నిశ్చయమున నెట్టి కారణమును గన్పట్టెను. కాని, ప్రాథమిక పాఠశాలల సంఖ్య 588 నుండి 624 వృద్ధిగాంచినది. వైద్యవిధానమున గూడ అనేక లోపములు గానవచ్చుచున్నవి. వైద్యకాలలసంఖ్య హెచ్చలేదు. ఇచ్చట చికిత్సకు బొందుచున్న రోగుల సంఖ్య నానాటికి అభివృద్ధి నొందుచున్నను, అనేక ప్రదేశముల యంతరి వైద్యకాలలు అనేకమాసముల వరకు మూసివేయబడుటవలన మండలవసరముల కనుగున వైద్య సహాయ మిచ్చట లేదని తేలుచుచున్నది. సంగ్రామము వలన వైద్యులు లభింపకున్నారనియు, ఇదియే యిట్టిస్థితికి గారణమనియు నుడువుటచారమైనది. కాని, వీరికి బదులుగ ఆయుర్వేద వైద్యకాలలను నిర్మించి, ప్రజలకు వైద్యసహాయము చేయుట సముచితమని బోధనవారి కేల స్ఫూరింపబడెనో మే ముహించుకొనుచున్నాము. టీకాలకాళి గావించిన పని మిగుల నసంతృప్తికరముగ నున్నది. కలరా, మహుచ్చి, ప్లేగు వ్యాధులవలన నీ మండలమున కపారనష్టము సంభవించినది. మరణములసంఖ్య గత మూడువత్సరములకంటె నెక్కువగ నున్నది. బాటలస్థితియు, అందు ముఖ్యముగ పల్లెలకు బోవు బాటలస్థితియు, మిగుల నసంతృప్తిదాయకముగ నున్నది.

బళ్లారి జిల్లాబోర్డునందు గూడ ఈ లోపములు గానవచ్చుచున్నవి. ఈ మండలమున నూతనముగ నేడు యూనియనులు స్థాపితము లైనవి. పంచాయితీలును, తాలూకాబోర్డులును తృప్తికరముగ నే కృషిసలపుచున్న పని చెప్పవచ్చును. కాని, జిల్లాబోర్డులకు వచ్చు అసభ్యుల సంఖ్య తగ్గిపోవుట విచారకరము. విద్యావిషయమున గత వత్సరమున శిష్యులపఠపడిన ధనముకంటె నీవత్సరమున ఖర్చువెట్టిన ధనము కొంచెము మాత్రమే హెచ్చుగ నున్నది. హర్షనహల్లిలోని మాధ్యమిక పాఠశాలయందలి ఉపాధ్యాయవర్గమును సంస్కరింపవలసినదని పాఠశాలా పరిక్షకుడు చెలిపిన మాచనలను త్వరలో నాచరణలోనికి తెచ్చుటవసరము. ఈవత్సరమున 2 ప్రాథమిక పాఠశాలలు మాత్రమే నిర్మితము లగుట సంతుష్టికరముగ

ద్వితీయాంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము
ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము
శ్రీమాన్ రాజవైద్య కొంపల్లి చెంచురామయ్య పంతులుగారి
అధ్యక్షతన కీంద కాకినాడయందు డిసెంబరు ౧౫, ౧౬, ౧౭ వ తేదీలలో జరుగును.

లేదు. పంచములకు ప్రత్యేకముగ 18 పాఠశాలలు కలవు. కాని, యందలి విద్యార్థులసంఖ్య తగ్గిపోవుట ప్రోత్సాహజనకముగ లేదు. ఇందులకు ప్లేగు వ్యాధియే ప్రధానకారణము కానోవు. ఇతరఖండములవలెనే యిచ్చట గూడ ఆరోగ్యస్థితి తృప్తికరముగ లేదు. గత వత్సరమున నీ విషయమై వెచ్చింపబడిన ధనములో నీవత్సరము సగముమాత్రమే వెచ్చింపబడుట వలన నిందు అసంతృప్తికారకపరిస్థితులు జుండుటయు దాతృత్వ మెద్దియులేదు. ప్లేగు వ్యాధి అతితీవ్రముగ వ్యాపించి 11,075 మందిని అంతము నొందించినది. కలరా, మహుచ్చివ్యాధులు గూడ ప్రబలముగ నే యున్నవి. మండలవసరములకు తగిన వైద్యకాలలులేవు. ఇవియైనను వైద్యోద్యోగులలేమిచే తృప్తికరముగ కార్యనిర్వహణ మొనర్చలేక పోయినవి. ఇందుచే నిచ్చట చికిత్స నొందువారి సంఖ్య టీకాలతి నొందుచున్నది. టీకాలకాళి గూడ సరిగ పని చేయులేకపోయినది. వీధులస్థితి యథావకారము అసంతృప్తికరముగ నే యున్నది. పల్లికుమర్సు విషయమున మిగుల కాలవారణ మగుచున్నది.

చిత్తూరు జిల్లాబోర్డునందు డిల్లోపములు దొలగిపోవుచును, అధ్యక్షుని సానుభూతివలన తృప్తికరముగ వర్తించుట కరకాళియున్నటుల పొడగట్టుచున్నది. జిల్లాబోర్డు సమావేశములకువచ్చు అసభ్యుల సంఖ్య క్రమముగ హెచ్చుచుండుటయు, అధికారసభ్యులసంఖ్య తగ్గుచుండుటయు చూడ, స్థానికవిషయనిర్వహణమున అసభ్యకారాంతమును పెంపొందించు బోధ ఉద్దేశానుగుణ్యముగ నే యున్నట్లు తోచుచున్నది. ఈ వత్సరమున చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డున కొక యెక్కుక అసభ్యకారాద్యుడు దొంగబడుటచే, ఈ మండలమునందలి అన్ని తాలూకా బోర్డులకును అసభ్యకారాద్యులు జుండుట తటస్థించినది. ఎన్నిక సభ్యుల అధికారము హెచ్చినకొలదియు, ఎన్నికలయందు దుత్సాహము వృద్ధిజెందునని అధ్యక్షులు నుడువుచు వాక్యములు సమంజసములుగ నున్నవి. ఈ వత్సరమున నీలంబల్లి, మహిమండలము పల్లెలు యూనియను పంచాయితీలుగ నిర్మితము లగుటచే, ఈ సంవత్సరాంతమునకు 18 విశేష యూనియనులు జుండుట తటస్థించినది. ఈపంచాయితీలు 168 సమావేశముల గావించినవి. రేణిగుంట యూనియను మాత్రము అణుమాసములవర కొక సభ నైన జరుపజాలక పోయినది. ఇందులకు నిర్వహించ దగిన కార్యభారము లేకుండుటయే కారణమని నిశ్చయము నుడువుచున్నది. ఇచ్చట ఇన్సార్జును పంచాయితీలు గూడ స్థాపితమైనను, ఇందనేకములు నామమాత్రము లైనవిని వినుటకు విచారకరముగ నున్నది. చిత్తూరులోనున్న యొక ప్రాథమిక పాఠశాల తృప్తికరముగ నే కృషిసలపుచున్నదని చెప్పవచ్చును. కాని యందలి విద్యార్థుల సగటు సంఖ్య టీకొంచుచుండుట సంతుష్టిదాయకముగ లేదు. అణు ప్రాథమిక పాఠశాలలు నూతనముగ ప్రతిష్ఠాపితము లైనవి. పంచములకు ప్రత్యేకముగ నిరుదరెండు పాఠశాలలు నిర్మితము లైనవి. వైద్యకాలలు గతవత్సరము 18 ఉండినవి. ఇందులో చిత్తూరులోని వైద్యకాల చిత్తూరు పురపాలక సంఘమువారి యాజమాన్యమున కొసంగబడినది. వీరియందు ఔషధములను బొందువారి సంఖ్యతగ్గుచున్నది. మంత్రసానులు తగినంతమంది లభింపజాలకున్నారు. మండలారోగ్యము మొత్తముమీద నసంతృప్తికరముగ లేదని నిశ్చయమే కాకొనుచున్నది. కలరా, మహుచ్చి, ప్లేగు వ్యాధులవలన ననేకమరణములు సంభవించినవి. వీధులు మంచి స్థితియందున్నవనియే అధ్యక్షులు నుడువుచున్నారు. ఈ లోపములు సర్వసాధారణముగ గానవచ్చు చున్నవి. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమువలన నవి యన్నియు తొలగిపోవుట నిశ్చయము.

వైమానికులు ధీల్లికనచ్చుట:— 12 వ తేదీన ధ్యాన్యముకు సరిగా జనరలు సాల్పించుగాము సహచరులును ధీల్లికి వచ్చిరి. వారు సనీరాబాదునుండి నిరుపద్రవముగ వచ్చిరి. ఇండియా వైమానిక సేనాని కల్పలు తెనెంటుగారు విమానముపై వారి నెదుర్కొనిరి. వారుపుర వీధిని నగర ప్రవక్షణము గావించి నిర్జీతస్థానమున దిగిరి. సర్వసేనానియ సేనలును వారికి స్వాగత మొసగెను. చాలమంది పౌరులుగూడ వచ్చిరి.

స్థానిక వార్తలు

ప్లేగువ్యాధి:— రికవరీ కేంద్రంలోని పాథ్ సారథికుష్టుమున ప్లేగు వ్యాధియు వ్యాపించినది.

అనిబి సెంటుగారి శిలావిగ్రహము:— వై.

వి. పి. వారి సాంవత్సరిక సభాసందర్శనమున శ్రీమతి అనిబి సెంటుగారి శిలావిగ్రహము గోకేలు మందిరమునందు రేపు సాయంకాలము 5 గంటలకు బహిరంగపరచబడును.

జగన్నాథ భక్తసభ:— సభవారి యాజమాన్యము క్రింద రేపు అదివారమువాను సాయంకాలము కులముంగ శ్రీము నివాసులు బ్రహ్మశ్రీ, సాంవత్సరాభిషేకముగారు "అంగుల్యభివాం" అను విషయమును హరికథగా చెప్పెను.

ప్రభుత్వ సమావేశము:— మద్రాసు పత్రికలలో ప్రకటించు ఆంకలూర్చి చరిత్రయందుకు నేర్పరుపబడిన సమావేశముగూర్చి సరియైన సమాచారము ప్రచురింపబడలేదు. 16-వ తేదీన 11 గంటలకు గవర్నరుగారి యధ్యక్షతన క్రింద కోటలోని సెక్రెటరీయేటు అధీనులలో రహస్యసభ యొకటి జరుగును. అసభ్యులలో నీక్రిందివారు రాహ్వనింపబడిరి. 1 దినానుబహదూరు పి. రామారాయనింగారు, (2) మహమ్మదు నాబిబుల్లా సాహేబుగారు (3) దినానుబహదూరు ఎ. నుబ్రాయలు రెడ్డిగారు (4) మహమ్మద్ ఉస్మాను సాహేబుగారు (5) దినానుబహదూరు పి. కేశవశిల్ప గారు (6) సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు (7) గౌ. రావుబహదూరు మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులుగారు (8) చల్లపల్లి మమారరాజుగారు (9) ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు (10) రాజా నాను దేవరాజుగారు (11) రామబహదూరు కె. వెంకటరెడ్డిగారు (12) దేవదాసుగారు (13) గౌ. రావుబహదూరు వి. కే. రామానుజాచార్యులు గారు (14) సర్. బర్నార్డు హంటరు గారు (15) తిన్న వెల్లి మధుర విషప్పగారు.

చెన్నపురి, ముత్యాలపేట హైస్కూలు:—

నిన్నుటిదినము సాయంకాలము 5-గంటలకు వైసుదహరించిన పాఠశాలయందలి బాలకులు దత్తాత్రేయకావ్యమును బ్రాసాదముపై సమావేశమయిరి. తొలుందొల్ల శ్రీబాద్రి చక్రవర్తిని, శ్రీమేరీచక్రవర్తిని దీక్షాయువు నొసంగునట్లెల్లరును భగవంతుని బ్రాహ్మపుత్రులముగ నాంగ్లేయంధ్ర ద్రావిడ భాషలయందు గానరూపమున బ్రార్థనలు సలిపిరి. ఇదియును గాక ద్రావి డాంధ్ర భాషలయందు నా పాఠశాలయందలి బాలులచే నాటకములు ప్రదర్శింపబడినవి. సుయోచితముగ హాస్యము లాపాఠశాలయందలి బాలులచే తెప్పబడినవి. ఇట్టి తరుణమునకు దగినట్లు చిరకాలమునుండి యాపాఠశాలయందలి బాలులపై గడుశ్రద్ధబూసినవారును బ్రధానోపాధ్యాయులును నగు మహారాజరాజ శ్రీ వడ్డమాడి సీతాపతి నాయుడు బి. ఎ. ఎల్. టి. గారి పరిశ్రమలన్నియు సాంతముగ గొనసాగిన వనుటకడు శ్లాఘనీయము. ఆపాఠశాల నూపరిం తెండెంటుగారు బ్రహ్మశ్రీ నేదమూర్తయైన వి. ఆరుణాచలఅయ్యగారి కార్యక్రమములు ప్రశంసనార్హములు. నాటకారంభమునండి యంతముతము నుండిన సభ్యులలో ఒకరును నాపాఠశాలకు కార్యదర్శిగ నుండు మహారాజరాజ శ్రీ పి. నుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారిచే బాలరత్నలకును దర్బారు దిగసజ్జాపకార్థముగ గవళి ఫలములు, పటికబెల్లము, మధురాపానము లొసంగబడినవి.

మహమ్మదీయ విద్యారంభ:— మారతులో ఈ నెల 27-29 తేదీలను జరుగుసభకు 50 ఇబ్రహీం రహీంతుల్లాగారధ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి.

విశాఖ పాపము

(తైలము వివరము)

ఇంట్లో

ఎన్నికల యుద్ధము

లండను, డిసెంబరు 9:— ఎన్నికల యుద్ధములు కడ పటివారము నేడు ప్రారంభమగును. కావున ఉద్యమప్రవేశమును ఉత్సాహమును అతిశయించినవి. ఇద్దరికంటె నెక్కువ మందిలో పోటీగలుగుట ఇదివరకెన్నడును సంభవించలేదు. మాడుస్థానములకు పోటీచేయుట సామాన్యమే కాని విశేషము కాదు. నూతనరాజకీయలోక మేర్పడినదియు అందు ప్రాతికర్తుల భేదములు విశేషభాగము తొలగిపోయె ననియు, రాజకీయసంస్కరణకాసనములను ఎత్తుకొను మాట్లాడుట వారి సంఖ్యను పెంచుకొన్నచేయుటయు సభ్యుల సంఖ్యను విశాలము చేయుటయు వీనికి కారణము లని చెప్పబడుచున్నది. నూతనముగా ఎన్నికలకు అధికారము నొందినవారు ముఖ్యముగా నైతికులను, శ్రీలును ఎట్లు వోట్లనిచ్చెదరో తెలియదు గాని భావి రాజకీయరంగమునందు సిక్ ఫేయిను కక్షవారి బలము ఎక్కువగునను చిట్లు సంభవించవచ్చును. మొత్తము మీద 471 మంది (కోఆలిషను) సంయోగసభ్యులుగ నుండ గోరుచున్నారు. అందు 822 మంది సంయోగవాదులు 181 లిబరలుపక్షమువారు 18 మంది జాతీయప్రజాసత్తావాదులు సంయోగబద్ధులమగు చెందనివారిసంఖ్య 1047. అందు 75 మంది సంయోగవాదులు, 258 మంది లిబరలు పక్షమువారు, 876 మంది కార్మికపక్షమువారు, 12 మంది సాంఘిక వాదులు, 10 సహకార సంఘముల వారు, ఒక్క జాతీయ ప్రజాసత్తావాది, 23 మంది సామ్రాజ్య (సెడరేషన్) పక్షమువారు విడుదలనొందిన నైతికసభ్యత్వంలలో 24 మంది జాతీయపక్షమువారు, 76 మంది సిక్ ఫేయినులు, 59 మంది వివిధ జాతీయవాదులు, 120 మంది స్వతంత్రవాదులు ఇతరులు, 7 గురు వ్యవసాయవాదపక్షమువారు, ఒక్కరు శ్రీ బృందపక్షమువారు, ఒక్కరు కాస్తరు పక్షమువారు, ఒక్కరు ఆరోగ్య కాళివాదు, ఇద్దరు ఉన్నతజేతపక్షమువారు, ఒక్కరు శావితల పక్షమువారు, ఇద్దరు ఉపాధ్యాయుల పక్షమువారు, ఒక్కరు పురవాససంఘముపక్షమువారు.

భావికాలపు విమానోద్యమము.

లండను, డిసెంబరు 9:— ఇకముందు విమానవిమానాదులందు జరుగు వృద్ధిని గూర్చి విమానసంఘమునందలి సివిలు విమానవ్యాపార ఉపసంఘమువారు ఒకరిపోర్టునందు తెలిపిరి. విమానములు నడువలసిన మార్గములను, దిగవలసినచోటులను, గూర్చి తక్షణము ప్రాథమికవిచారణముగావించి తక్షణము పరిశోధనాసంఘము నేర్పజుపవలె ననియు, వైసంఘమువారు కోరుచున్నారు. విమానవ్యాపారవిషయములు గూర్చి సంఘమువారు వ్రాయుచు అభిప్రాయమిది కలకత్తాకు 4 దినములలోను, లండనునందు, కొహననుబద్ధకు 6 దినములలోను తపాలను థీసికొనిపోవుట ఆసాధ్యము గాదని తెలిపిరి. ప్రధానమంత్రియు లకు సంబంధించిన సమస్యలను మిత్రమండలితోను అధినివేతము లతోను చర్చించవలసియున్నదనియు విమానవ్యాపారమునకులన గలగు లాభములను గూర్చి సామాన్యమునకులకు ప్రకటనోద్యమము సలహావలెననియు, విమాన విషయములకు సంబంధించినంతవట్టుకు అంతకు ఏకనిధుడుగా కాపమును జేయవలెననియు, అధినివేతములకి విషయమును ఉత్తరపుట నిచ్చుటగాని అట్లుగాక యింకే విధముననైన వాని ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గలిగించుటకాని కూడదనియు సంఘమువారు తెలిపిరి. సముద్రాంతర జేతవ్యాపారమును గూర్చి వ్రాయుచు అధినివేతములందును భరతవర్షమునందును అతి విశాలమగు జేతమున్నందునను, ప్రజాబాహుళ్యముగల ప్రదేశములు ఒకదానికి ఇంకొకదానికి చాల దూరముగా నున్నందునను సివిలు విమాన ఉద్యమము జరిగించుటకు చాల ఉపయోగించుననియు, అంత సామాన్య ఆనోద్యమ సంబంధముల విషయమున అంతసామాన్య వ్యాపారము విశేష ప్రాముఖ్యమును వహించి యుండుననియు సంఘమువారు రిపోర్టునందు తెలిపిరి.

బ్రిటిషుదేశమున నిర్బంధమును తొలగించుట.

లండను, డిసెంబరు 11:— గొప్ప తొందరను నివారించుటకు నిర్బంధనైతికత్వ మేర్పరప బడినది. అట్టి అవసరము

తీరగనే నిర్బంధము తొలగింపబడును. దానిని మరల వసలు జరుపుటకు మేముల్లోనిందుటలేదు. యుద్ధమునకులన కలగు దురాగతములదెందుటకును కావ్యతకును కాంతి నెలకొనుటకును యూరోపునందు నిర్బంధము తొలగింప బడవలెనని సంధి సభివారు నిర్ధారణ చేసెదరు. యూరోపునందు నైతికత్వము తొలగిపోయి సంధిసభ కేవల ప్రవాస ప్రాయమేయగును. అంగ్లా కాదర్ ప్రయోజనము స్వరక్షణ మాత్రమేగాని అన్య జేతాక్రమణము కాదు గాని మేము నానాదర్శమును నిరమింప జాలము. (నార్సుము.)

యుద్ధ వ్యయము.

జర్మనులకు క్రిమున్నంతవరకు పూర్తిగా వారు నష్టపరిహారము నిచ్చియే తీరవలెను. మిత్రమండలి యుద్ధవ్యయము 240000 లక్షల పానులు. ధర్మమాన్యమున చరించి విజయమును గాంచిన వారు హేమ్యవ్యయమును భరింపగా అధర్మవర్తనలై పరాజితులైనవారు స్వల్పవ్యయమును భరించవలె ననుట అసమంజసము.

బ్రిటిషువారి యుద్ధవ్యయము.

నానాదర్శ వ్యయముల నులను నైతికుల కధికముగ ధనము సేసుకుటకులన బ్రిటిషువాకి వ్యయముధికమైనది. జర్మనుల వ్యయముకంటె బ్రిటిషు వారి వ్యయము మిక్కిలి హేమ్యగ నుండుట కెంతో కారణము.

కెయిజరుబాధ్యత.

యుద్ధదురాగతములకు కెయిజరును అతని హామయము బాధ్యులు కావలెనని యూరోపుదేశములకు మిత్రమండలివారు నిశ్చయించిరి. వెనెడెంటులెప్పుడు గాదుగూడ నట్లే నిశ్చయించిరినీ నేనా తెలుపవలెను.

యుద్ధసోత్సాహము.

ఈ యుద్ధమునకు ముఖ్యసోత్సాహమును జర్మను యువరాజుని దొరతనమువారు ఆధారములమీద ప్రహంసగలిగిరి.

జర్మనుల వ్యాపారము.

పరిహారము నిచ్చుటకు జర్మనులు తమవరకులను మిత్రమండలి దేశములందు విరజిమ్ముట కవకాశ మిచ్చుకూడదు.

జర్మను దేశమునందు మిత్రమండలి సేన.

జర్మనీలో ముసేన లభిక కాల యుద్ధమాళకు. అందు కలన వ్యాధిజ్వరములను పరిశ్రమలకును నష్టముకలుగును.

జర్మనుల బహిష్కరణము.

జర్మనులు బ్రిటనులో సభిక కాల యుద్ధమాళకు. వారిని పంపివేసెదము. బ్రిటీషువారి నిక వానియును బ్రిటనులో లాయడుబాద్ధి వారు నుడిసిరి.

యుద్ధమునాట ప్రముఖులు.

లండను, డిసెంబరు 12:— పరీక్షుత్రు యుద్ధపత్రికలు రద్దుచేయబడును. ఎక్స్పిజికరు పత్రికలు మాత్రమేయుండును. అపుడు మాగ్నన కనకాతముండదని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

8 గంటల పనిమాత్రమే

లండను, డిసెంబరు 12:— ఇకము ఉత్పాదకులకాలలో పనిమాత్రము 8 గంటలు మాత్రమే పనిచేయుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది.

నానాదర్శ సహాయము.

లండను, డిసెంబరు 12:— వెనెడెంటు విల్సనుగారు బ్రిటనుపురమునకు వెళ్లనప్పుడు సహాయముగా వెళ్లబడు రియర్ ఎడ్జెరల్లు సింసుగారి. అధిపతియైన అమెరికను నానాదర్శము ఒక బ్రిటిషు రేవునుండి వెళ్లును.

ప్రాన్సు

రైలువే వసతులు.

పారిసు, డిసెంబరు 11:— రాత్రి ప్రామునుండి ప్రార్థులమునకు బోవు రైలుమార్గము రోయెజు, బోర్మెయింగు వలకును వృద్ధి చేయబడినది.

విల్సనుగారికి గౌరవము.

పారిసు, డిసెంబరు 11:— విల్సనుగారు వచ్చునప్పుడు

గృహముల నలంకరింపవలె ననియు, స్వతంత్ర ఆహ్వానా ఆకాయములు మార్పిడిచించిన కనకాత ఆమహాపురుషునికి అర్పనన్యాసము నొసగవలెనని బ్రిటనుగ రాధ్యులు ప్రకటించెను.

అరాబు సేనాధిపతి.

లండను, డిసెంబరు 10:— అరాబు సేనాధిపతి యగు మెరీఫ్ ఎయిసుల్ అనునతడు అరబ్బీల ఆకాయములను గూర్చి చర్చించుటకు లండనుకు వచ్చెను.

గూఢచార నేరము.

పారిసు, డిసెంబరు 11:— గూఢచారపు నేరముకొంద డిసిల్వఅనునతనికి మరణశిక్షయు, ద్యూపోర్టు అను శ్రీకి 20 సంవత్సరముల కఠినశిక్షయు ఉగార్పు అనువిద్యార్థికి 15 సంవత్సరముల కఠినశిక్షయు విధింపబడినది.

ప్రాన్సు సిటి

పారిసు, డిసెంబరు 11:— హానసువార్తా సంఘము వారిట్లు తెలుపుచున్నారు:— ఉత్సాహము ఉరక పెరుగుచున్నది. పాయింకేనగారు ఇటీవల హోటల్ డివిల్లియందు గొప్ప యువవ్యాధియు గావింపుడు పురపాలకసంఘము లేర్పలుప బడినదియు, లోమెయినునందలి పుస్తక భాండాగారమును రీయునందలి జేనాలయమును నాశనము చేసినంత ఘుభముగా ఏకజాతిప్రజల అత్యుబలము నాశనముచేయుట రని ఆల్సేను ప్రజలు చూపినదియు చెప్పిరి. స్ట్రాస్బుర్గోయందు వెనెడెంటు గారిపక్షపు బలము వృద్ధిచెయ్యెను. పారిసునుండి 500 మంది సెనెటరులును ప్రతినిధులును వచ్చి వేరిరి. ఉత్సాహము జాతీయత్వము వహించియుండెను. వెనెడెంటు పాయింకేనగారు జైలుకు అను ఆల్సేను సేనాధిపతి శిలాప్రతిమకు పుష్పమాలికను వేసి గౌరవించిరి. జేనాలయమున నుత్సవ మైన వెనుక పాయింకేనగారు సేనలను జూచిరి. తమవారసు వేన్ డిలారి పబ్లికునందు సంగీతక్రమమును వృత్తాదులును జరిగెను. వెనెడెంటుగారు ప్రాటెస్టెంటు చర్చిని ప్రజామందిరమును జూచి ఉపవాసములకు గావించెను. స్ట్రాస్బుర్గు జర్మను జేతులనుండి విముక్తికొనినదనుకను విధులకుం దిన జర్మను పేగుల నన్నిటిని మార్చివేసి. మార్పు అను రాయబారియు, జనరలు వెరిసింగుగారును, ఫీల్డుమార్షల్ సర్ డగ్లసు హేగు గారును, ఆమెరికా ఇంగ్లండులపక్షముల ప్రజల అభినందనపావలకు గ్రహించిరి. గ్రామములనుండి వచ్చిన 8 వేల మందియు, స్ట్రాస్బుర్గోపుర సంఘప్రతినిధులు 8 వేల మందియు జాతీయ పతాకములతో నుత్సవము సలిపిరి. వివిధ వర్గములును, తర్రతర్రలాగు విజనగల దుస్తులును, జిరోవేర్మములును అప్రతిమానములై యుండెను. నగరపాలకశాలయందు గాలాప్రదర్శనము జరుపబడిన వెనుక వెనెడెంటు పరివారము వారు కోల్మాను ముల్ హౌసు అను స్థానములకు బోయిరి.

యమేనియా

బుకోవిసా రోమేనియాల సంయోగము.

పారిసు, డిసెంబరు 11:— బుకోవిసాన రోమేనియాలో చేర్చెట్లు బుకోవిసా జాతీయ సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

గ్రీసు

ఇద్దరు గ్రీసు యుద్ధోగులు పారిపోవుట.

పారిసు, డిసెంబరు 12:— 1917 వాడుకలలో నిర్బంధించబడిన గ్రీసు వెనుకటిప్రధాని గౌనరిసుకు కల్లులు మెటాక్సును తప్పించుకొని పోయిరి. వారిని ఏథెన్సులో విచారిం చుట కాలోచింపబడుచుండెను.

జపాను

జపానుప్రతినిధులు.

వోకహామా, డిసెంబరు 12:— జపాను ప్రతినిధులు సంధిసభకు 10 వ తే ది ని బయలుదేరి వెళ్లిరి.

హోలండు

కెయిజరు సిటి.

హేగు, డిసెంబరు 12:— కెయిజరు హోలండులో నుండుటయు ఏకజాతివారైనను ఇంతవరకు ఆక్షేపించలేదనియు, కెయిజరు హోలండునందు దురుద్దాత తాత్కాలికమాత్రమే యని యిద్వితీయసభలో ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పిరి.

జర్నల్

ప్రస్థావనం రైతుభాగము.

వారిను, డిశంబరు 9:—(బ్రిటిష్ సేవలతో) గూడనున్న ప్రస్థావనం రైతుభాగము. ప్రస్థావనం రైతుభాగమునందలి ప్రజలు ఎల్లవోట్లను ఆహ్వానించుచు మిత్రమండలి సేవలకు స్వాగతము నొసగుచు అన్ని విధములగు సేవలను జేయుచు విజేతలకు సంతోషము గలిగించుచున్నాము. మిత్రమండలి సేవలను నడచుచుండ మాకాహతి బాగును. మౌర్యా అని కేకలు వేయుచుండును. బాలికలు ఆతి వినయముతో ప్రార్థించుచుండును. మాపుల కిటికీలపై మాకు రంగుల పతాకములు అలగరింపబడినవి. గాయములు పరాగు గీతములను బాడుచుండును పెద్ద ఉద్యోగస్థులే యిట్లు ఏర్పాటుచేసి యుండి రని విశేషము నమ్ముచున్నాము.

కల్యాణపుర ప్రవేశము.

అంధ్రప్రదేశ్, డిశంబరు 12:—82వేల బ్రిటిష్ సేవల కల్యాణపురమును ప్రవేశించిన కల్యాణపురం తెలుపుచున్నది.

పట్టుకొనబడిన పరిశ్రామికులను వదలుట.

కోమెన్సేజును, డిశంబరు 11:—కార్మిక సైనిక సంఘముపట్ల ద్రోహములచేతను వ్యాజ్యమున పట్టుకొనబడిన ఆగస్టు తేదీన, ఫిబ్రవరి తేదీన, ఎడ్యుకేషన్ ట్రస్టు గార్లకు ఇతరులను గూర్చి తెలియజేసిన దీక్షలకు విచారణచేసి వారిని వదలివేసిరి.

సేవలు దొరకనమునకు తోడ్పడుట

నిన్ను జర్మను సేవలు విస్తారముగ తెలియజేయున ప్రవేశించుట చాల ముఖ్యమైనది. ఏలననీ సేవలు దొరకనమునకు తోడ్పడుచున్నట్లు ప్రకటింపబడినది. సేవలను ప్రభుత్వ భక్తిని తెలుపు ప్రమాణముల నొసరించిరి. ఆయుధములను పరిశ్రమజంపక పని స్వతంత్రసాంఘికము సేవలకు చేసినబోధక నిరుపయోగమైనది. స్థితిగతులను మారుటలను స్పష్టముగ నిర్ణయించి కాంక్షనను కలిగినది. సేవల అన్ని జాతుల రాష్ట్రములవారును గలరు. వారికి సామ్రాజ్య నగరాలలోని బ్రాహ్మణ్యగతులయొద్ద స్వాగతమొసగిరి. రైలుస్టేషనుల చాతులు యున్న గుర్తులను లక్షియించి వారుగా నలంకరింపబడినవి.

క్రొత్త యుద్ధపునంకము

అనంతరము రాష్ట్రపాలనముక్రింద చాల దుర్వ్యయమును చున్నది. 1914 వ సంవత్సరమునండి అయిదు జరుగు పద్ధతిని క్రొత్త యుద్ధపు నంకమును విధించుట కొక కాసనముప పొందింపబడలేదని జర్మను ఆధికారులచేత హెచ్చరించబడుచున్నది.

మిత్రమండలి అంధ్రప్రదేశ్

సోవియటుల సంఘముల పన్నిటిని వెంటనే విరమించవలెనని జర్మను దొరకనమునకు మిత్రమండలి వాగ్దేయమును వందలలదిని తెలియుచున్నది. బ్రాహ్మణ్యగతులయొద్ద సేవలకు స్వాగత మొసగుచు హెచ్చరించుట గంభీరమైనదని మొనగెను. సాంఘాతిక ప్రభుత్వ నిధానమును బలపరుచుటకు వారిని కోరినది. అందుల కామోదమును తెలుపుచు వెంటనే జాతీయ సంఘము నేర్పరుపవలెనని ఒక సాధ్యము నుడివెను.

జర్మను సోవియటులు బోల్షివిక్కులు

అంధ్రప్రదేశ్, డిశంబరు 12:—తూర్పు సరిహద్దునకున్న జర్మను సేవల రక్షణ బోల్షివిక్కులను జర్మనీలోనికి పోనియలేదు గాన సోవియటుల కార్యకర్తలకు సంఘములను బోల్షివిక్కు ఆహ్వానమును వదలుకొనిరి. బ్రిటిష్ సేవల కామోదసామగ్రిల నియమాదేని తీర్మానించిన లోకలాంజిక ప్రతిక ప్రాసనది.

జర్మను సేవల రాక

కోమెన్సేజును, డిశంబరు 12:—బ్రిటిష్ రణరంగము నుండి వచ్చిన సేవలు జాతీయగీతములను పాడిరి. విప్లవనూదన లేమియును లేవు. వారందరను పుష్పాలంకృతులై యుండిరి. విజేతలని పాటలు వారికి స్వాగత మొసగిరి. సైనికులు విజేతలు లాకాలేదని వాడు ఎబర్డు చేసిన ప్రసంగమే ఇందులకు కారణము. నూతనముగ నుబలముగ జర్మను సామ్రాజ్యమును నిర్మించు భాగము వారి వైరుధ్యుని ఆతడనెను. కాంటిని సేల కోల్పోయి సైనికుల ఆశయముని ఒక సాధ్యము పలికెను.

నేత్ర యంత్రాగారములు

కూలివాండ్ర పరిస్థితులు.

వాడియూ గారి ప్రకటనము.

యంత్రాగారము లొకను మూలముడియే యున్నది. కూలివాండ్ర ప్రతిభను మరల దిక్కిలించెనా! యొద్దకు వెళ్ళి తమకష్టములను తెలుపుకొనిరి నేను మరలగాను తెలుపు ప్రతిక ప్రాసనది. కాని మధ్యస్థములను లొకను తెలియ వచ్చుటలేదు.

వాడియూ గారి ప్రకటనము.

ఈ యుద్ధ యంత్రాగారములకు లగు దిక్కిలించెనా! వారు, కార్మిక సంఘములు, అందు పనిచేయుచున్న వాడియూ గారు మన్నుగువారి నిందించు ప్రకటించి విషయములను ప్రత్యుత్తరముగా వాడియూ గారు మన్నుగువారు నేను తెలుపుచున్నాను.

దిక్కిలించెనా! యంత్రాగారములకు కి తెడల తరిమి పుష్కలములను నుభవింపజేసిన కూలివాండ్ర విషయమున తమ ఆభిప్రాయమును తెలుపు ఆశయము కలది.

కార్మిక సంఘములకు నగు సేవ, సంఘములకు మును, కార్మిక సంఘముల చేయుచున్న కార్యముల వివరమును దిక్కిలించెనా! ప్రకటించిన సత్యాపత్తి మిక్కిలియుల విషయములకు నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చు ఆశయము.

దిక్కిలించెనా! యంత్రాగారములకు కి యిదా వారణములను తీసికొని మరలగా కార్మిక సంఘముల రాజకీయములకు సమ్మేళనమై యున్నది తెలిసి. ఈ మూలములను మాత్రముతో కంపెనీ వారి మేమియో నాన తెలియకున్నది. సుగతిగతులను ప్రకటించు వివరములు తెలుపు.

ప్రభుత్వమున కొందరు కూలివాండ్రు వచ్చి తాము పనులను వారు చెప్పినట్లే సుఖసౌకర్యముల ప్రాసంభవమైనది. కంపెనీ వారి నలుల నేను వారి యొద్దకు వెళ్ళి తెలు. వారిని నాయొద్దకు పిలువలేదు కూలివాండ్రు వాడగ రకు వచ్చి కష్టములను నిజమైనది తెలియించు వారి పనులను బాధలను ప్రత్యక్షముగా చూడవలయును తెలియించిరి. మధ్యాహ్నము కూలివాండ్ర కీటులను ఏకాంతి కాల సభయమున నేనొంటిగానే యంత్రాగారముల యొద్దకు వెళ్ళి కూలివాండ్రుకు చేయుచును పనులను వారు చెప్పినట్లుయు నిజమని తెలియజేయుటగా నమ్మితిని. తక్షణమే యూరోపియను అధికారులవారిని బెల్జియమున వారి భర్తలను యున్న గు విషయములపట్ల కొన్ని సంగతులను నేకరించి, వారిని బాగుగా నెరిగింది ఒక రథను పునాదీకరచి కార్మిక సంఘములను నెలకొల్పవలయునని నిర్ణయించితిని. వారు స్థానము నలన కూలివాండ్ర పరిస్థితుల బాగుచేయుటకు చాలవల దేయవచ్చునని తెలియించితిని. కూలివాండ్ర కష్టములను నివారణచేయుట వారి పరిస్థితులను బాగుచేయుటకు తగులిగా వివరములను చేయుట వారికి రాజకీయ మంత్రమున తగులిగా ప్రాసంభవ మిప్పించుటకు పనిచేయుట, వారి ఆర్థికావస్థలను బాగుచేయుట ప్రార్థించుటకు వారికి సహాయము చేయుట అను విషయములను సంఘాధ్యక్షములుగా నుంచితిని.

ఈ వారిని ఉద్దేశ్యములతో మొదటి, నామగత ఆదర్శములు కూలివాండ్ర ఉద్దేశ్యములకు సహాయ భూతములగు నని నాకుతోచినది. కూలివాండ్రో బిక్కుబాటును కలగజేసి, వారినిందరిని మొదట చేర్చుటయే ఆశయము వా ఆభిప్రాయము. దిక్కిలించెనా! రాజకీయములకు సంసా పికి కూలివాండ్ర సహాయమును మే ముచేసిండుచున్నామని చెప్పటలో నిజములేదు. నేను సంఘములలో ప్రతివారమును ఇచ్చు యువస్వాగులకులకు, ఎల్లప్పుడు 1,4 ముద్దేశ్యములను కార్యరూపమున తెలుపుట నేను సర్వవ్యాప్తమున చేయుచున్నానని ప్రతివాదిని తెలియజేయు.

రాజకీయమేత్రే ఈ విషయమున పనిచేయుటలో కంపెనీ వారి రెండులకు ఆభ్యంతరమేకల మును! అంగ్లదేశములోని కార్మిక పద్ధతుల నానుటలు రాజకీయమేత్రేగా వా? స్వరాజ్యవాదులను, ఆంగ్లో ఇండియను అధికారు, అనధికారు యుద్ధములను నిందించుచుండును, ఒక స్వరాజ్యవాది ప్రజలతో చేరి పనిచేయుచుండియెడల "అతను తన రాజకీయములకు సంప్రాప్తము"కొరకు పన్నుగడ పన్ను వారమునుండి, ఇందులో నిజము లేకపోయినను, స్వరాజ్యవాదులతో మొదలగు నేను మదరాసులోని కూలివాండ్రు ప్రకృతజేత స్థితిగతుల నెందులకు తెలుపజూడదు.

భారతదేశములోని కూలివాండ్ర కార్యము కష్టము కలగజేయుచున్న యంత్రాగార కాసనము, యున్న గు వారిని ముప్పుచేసి వారి కష్టముల నివారణచేయుచు కార్మిక సంఘము వారినులకు ఆహ్వానము చేయుచున్నది. ఇంకొకరు ఎవరును కూలివాండ్ర పక్షమున పనిచేసిన వారలేరు. వెల్లుబికి దారులగు యూరోపియను మోదర వర్తకులు వారి కష్టములను చూచును. కష్టముల బాగుచేసి కూలివాండ్రుల కష్టములకు యును వాపుకూలివాండ్ర యుద్ధములను దేశములకు బాధలను సహజము. వారి సమైక్య యుద్ధములకు వచ్చుటకు కొందరు పనిచేయుచుండు. ఆంగ్లదేశములోని కూలివాండ్రులకు వాస్తవములను.

నే నీ కార్మిక సంఘము నేను నెలకొల్పితిని. స్వయంగా తెలియజేసితిని. అయిన వారిని దిక్కిలించెనా! ప్రత్యక్షములకును ఏమి సుఖము? ఇప్పుడు నిర్ధారణ చేయవలయునని రెండుసమయముల గలవు. "ఈ సమయ కష్టములను గలిగినది? బికిరుచోము కర్నాటికలో యంత్రాగారములకు, ఈ విషయము గలగజేయునా?"

దిక్కిలించెనా! యంత్రాగారములకు పనిచేయు వారు తో పనిచేయు గలిగియుండుటకు నూర్చుము. నేను నైపు దుగూర్చి కోంతకరకు వాదిం చుటకు నూర్చుము తమ ప్రకటనమునకు నూర్చుచున్నాను "గొప్ప భరతును సభలపి చేయుచున్నది." అని అందు తెలుపబడినది. దిక్కిలించెనా! నివార నివారము తెప్పరిన మొదలు. నేను నైపు దుగూర్చి గూర్చి వర్తకచేసిన పిచ్చుట మేరి-క తేరి-కూలివాండ్రు ములకున్నా వారికి యంత్రముల ప్రాసంభవము. అందరి కడ పటి పేగా నిలు నుదహరించుచున్నాను:—

ఇంకను మరొక యంత్రమును గలవు. వారిపట్లకి వివరములను. నైపుదములకున్నా కార్మిక సంఘములతో నేనొక సమాధానము చేసికొనిన నది బాగుచేయించి కాగకూడలేదు. మీరును నుకై మొట్టు సేపుచు గానును ఈ మంత్రమునందలి యంత్రములను విచారించుచుండు ఈలోపల నేను సభలచేయుటకు నిలిచెను. కార్మిక సంఘముల కోప్పకొనరు. వారికి సంతకములు గలరు. అయిన మీ యుద్ధము ప్రకారము చేయవలయునని నాయాతురత. అయినను నైపుదములను ఆలోచించి సాధ్యమగునంత త్వరలో నా ప్రత్యుత్తరముని ఉచితము.

పిచ్చుట సభలు నిలిపివేయుచుండు. తదనంతరము నెలదినుముగడగుగా వెల్లుబికి ప్రభుత్వము ఆతరంగిక కార్యదర్శికి నే నిట్లు వాసితిని.

28 జూన్, 1918.

అయ్యో, మేరి క తేరి నేను దిక్కిలించెనా! మేరిక పి. పి. నైపుదముల కంపెనీ ఈ యంత్రములను గవర్నరుగాను చూడుకొను మికడ కంపుచున్నాను. ఈ యంత్రములకు నైపుదములకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చులేదు. సరియైన యంత్రములను సంగతివైనను తెలుపలేదు. ఒక మాసముగడచినది. నేను నాయాతుర నిలపుకొంటి. ఈ యుద్ధము నేను వెంబూరునం దొక మార్తె నుభవించెను. కేరి వారమునాటి రెండవరూ కార్మికములకు వారి భారములను కాలమును గడపుచున్నది. సభలకు చేయుచు వా నోవా ర్చుటకు నేను చాల ప్రయత్నించితిని. ఆలోక పర్యాయలకు క్రమమైన వెలల కమ్మునలుల మేమేర్పాటులు చేయుటకు లల వారికి చాలా భాగము గలిగింది. గవర్నరుగాను చెప్పిన ప్రకారము నేను నైపుదములతో కలసి పనిచేయుటకు ప్రయత్నించితిని. అయినను వారు నా కట్టి సహాయము చేయుటకు సంతాపకరము. ఈ సంగతిని గవర్నరు గారికి తెలుపుటావశ్యకమని నాయుద్దేశ్యము.

విధేయుడు,

టి. పి. వాడియూ

ఇందులకు నాకీక్రింది ప్రత్యుత్తరము వచ్చును.

టి. ఇ. మూర్త్యు గారు. వి. సి. ఎస్.

మదరాసు గవర్నరు గారి ఆతరంగిక కార్యదర్శి.

ఉదకమండలము. 81-6-18.

అయ్యో, జూన్ 28 క తేరినాటి మీ యంత్రములకు నది. వారి నేను గవర్నరు గారికి వాసిం చెదను. తాత్కాలికముగ నైనను ఇప్పుటిలో కొంతకాల మింకను నిలుపుడి నందులకు వారు చాల సంతోషించగలరు.

విధేయుడు,

టి. ఇ. మూర్త్యు.

ఎన్ని ప్రయత్నములు చేసినను ఫలితము లేకుండుటను జూచినను మరల జూలై 13-వ తేదీ నుండి సభలకు జరప సారంబించితిని.

ఇంక నీ సమైక్యమున కేది ప్రధానకారణమో తెలిపెదను. ఇందునుగూర్చి స్పష్టముగా వ్రాయుట చాల అవసరమని నా యుద్దేశ్యము. బిన్నీకంపెనీవారల నిజములును, అబద్ధములును అనేకానేకములను ప్రకటించిరి. కాని ప్రధానాంశమునుగూర్చి వా రేమియు నెవ్వరునును నూచింపలేదు. బిన్నీకంపెనీవారి కది తెలియదని నేననుకొనను. వారుమిక్కిలి పట్టుదల గ నున్నారను సంకతి కొట్ట ను కొట్టి నేయుటవలననే కష్టపడుచున్నది. మా కార్మికసంఘమును నిర్మూలించుటయని వారియుద్దేశ్యము. “కార్మికసంఘములు నెలకొల్పబడుటెంతయు సంతోషకరముగనున్న” దని వారు తెలిపినమాట నాకమితానందమును గలిగించుచున్నది. అయినను ప్రస్తుతపు సంఘముమాత్ర ముండగూడదని వారి యుద్దేశ్యము. ఏల? ఈసభలలో వారెక్కుడు స్వాతంత్ర్యము గలిగి యుండవలయు ననియు ఆత్మగౌరవమును గలిగియుండవలయు ననియు, అవమానము మొదలగువాని భరించి నేరకునివలె యూరకుండ నవసరములేదనియు వారికి బోధింపబడుచున్నది. మా సంఘము రాజకీయ మా గ నెట్టి యి బ్బండులను గలిగించినను వాని సంకతిని దొరతనము వారు చూచెదరు గాక! బిన్నీకంపెనీ వారి కేల భయము? జరిగినసంకతి యొకటి గలదు. నూతనోజ్జీవము కార్మికుల హృదయము నావరించినది. కఱవు దినములలో మునుపటివలె మాధ్యముగ ప్రజలు మరణించుచుండలేదో యట్లునే పనివాండ్లను మునుపటివలె “బాసోహం” అను నీచావలంబన మును విడుచుచున్నారు. అట్టిదినములు గలిగించినవియు, మరి తెలిగిరావలయు బిన్నీకంపెనీవారు గ్రహించురుగాక! 4 సంఘము స్వాధ్యాయముగ నెలకొల్పబడిన జేయొనయెడల బిన్నీకంపెనీవారు చాలవరకు రాజీనామాను జేసికొన ప్రయత్నింతురట! అవును, సంఘము స్వాధ్యాయముగ నెలకొల్పబడినదియు మానినదియు నెవరు? నిశ్చయింపగలరు? లాయరుజూర్జి గారు హెండర్సనుగారికి చెప్పినసంకతి నూహించుడు. “రాజకీయజ్ఞుని యాజమాన్యము లేక స్వాధ్యాయముగ నేర్పడిన ఎట్టి సంఘమునైన నేను విశేషముగ గౌరవించెదను.” కాని తమ నాయకు లెట్టివారగు నుండవలయునో సంఘమెట్లుండవలయునో నిశ్చయించుకొనవలసినవారు కార్మికులు. అది ఈ విధముననుండవలయునని బిన్నీకంపెనీవారు చెప్పి నవసరములేదు. అది వారి పని కాదు.

ఇప్పటికి జరిగిన రెండు సమైక్యములు చాలి విషమస్థితికి వచ్చి ఈసంఘము నెత్తివేయుటయే మంచిదని వారు తలపెట్టుచును అభిప్రాయ మెట్లో గలిగించుచున్నట్లు లాన్సుది వాకు దానితో సంబంధ మేమియు లేదు. కార్మికులు నిస్పృహ నుండి అట్లు చేయదలచిన నాకేమియు నభ్యంతరములేదు. కాని అందువలన గలిగిన నష్టమును వారు భరింప నీడ్దము కావలయును. నేను వారియుద్దేశ్యమునకు నుండునంత కాల మిది వరలో వలె నీ మాటల నే చెప్పెను. “అందఱు నైకమత్యము గలిగియుండుడు. ఆత్మగౌరవము ను వీడకుడు. మీ యజమానులు మాటలవలన గాని దెబ్బలవలన గాని మిమ్ము గౌరవరచిన మీరు భరింపవలదు. వారు యూరోపియనులే కాని భారతీయులే కాని మీకు స్వాధ్యాయమని తోచినవాని ప్రకారము నడుగుడు” నాదర్శి ఎప్పుడును రాజీనామా పద్ధతియే. స్వాధ్యాయమైన ఏర్పాటు జరుగవలయును. చూశామైక్యము వచ్చినపుడు యజమానులగు భారతీయులును, కూలీలును సంతసించురీతిని రాజీనామాను చేయగలిగితిని. నైమాండ్సుగా రొప్పుకొనియుండిన ఈ సమయమునను అట్లే చేసియుండును. ఇంక అల్లరి లేకుండియుండును. మే 30-వ తేదీని నేకతనికి వ్రాసిన యంతరము చాల మర్యాదగ వ్రాసితిని. నేను గోరంట్ల అంశముల సంగీకారములగు నుండిన సభకు నాతో! చప్పంకగలిగియుండును. నాయుత్తరమందినదని యైన తెలుపక జరుగునది జరుగనిమ్మని ఆత దూరమందెను. కొలదివారములక్రిందట జరిగిన సమైక్యము స్వాధ్యాయమైనదికాదు. అందువలన నేను మరల పనిలో ప్రవేశింప గోరగా పని వాండ్లట్లు చేసిరి. నేనట్లే చేసితినినందుచేమో? నాకు సమైక్యములందు అంతవిశ్వాసములేదు. అందుచేత సాధ్యమగునంత వర కట్టిఅల్లరులు లేకుండ తప్పించుకొనవలయు నని నాయుద్దేశ్యము. దానిఫలితమేమి? మునుపటికంటెను వారధికముగ నవమాన మొందిరి. అయవమానమును భరింపజాలక కొందఱు కూలీలు తిరుగబడుటకుగూడ నిశ్చయించుకొనిరి. అట్టివారు శిక్షార్హులని నేనంగీకరించునుగాని వారిట్టి హృదయకార్యచేయుటకు

వారి నుద్దేశించుటయే కారణముగ నుండవలయునని నే నూహించక తప్పదు. దోషిడిచేయుటకుగాని తిరుగబడుటకుగాని కార్మికులు తమలో గుదికట్టుకొని ప్రయత్న పూర్వకముగ జేసిరన్న నేను నమ్ముటలేదు. అంతయుగాక నప్పటి యెక్కువయు తాత్కాలిక కోరికజనితము.

యూరోపియను యుద్వోగియులు కార్మికులను క్రమముగ జూడలేదనుటలో నేమియు సందేహములేదు. ఈవిషయమున రెండు ముఖ్యాంశముల నుదహరింపనిండు.

1. బకింగుహము మిల్లు మేనేజరు ఆల్బర్ట్ అలన్డ్రాం దరుగారు ఎగ్మూరు ప్రెస్ బెస్టిమీజుస్టికొర్టునందలి 1918 వ సంవత్సరపు 9362-వ దరఖాస్తునం దిట్లుజుప్పకొనియున్నారు. “ఫిర్యాది కార్యాలయమును విడచునప్పుడు తనతోమరి యెవ్వరైన నవచ్చుచున్నారోయని తెనుక తిరిగిచూచుచుండ నే నాసమయమునవటికిపోయి వానితలమీద చేయివేసి అవలకు ద్రోసితిని గాని గట్టిగామాత్రము తోయి లేదు.

“ఎఫ్. ఎస్. సౌతువర్త గారు కోపముతో ఫిర్యాదిని “పశువా నోరు మూసికొనుము” అనిట్లుచు వానికుడి ప్రక్కలో పొడచినట్లు కేసువచ్చినది. ఆఫిర్వారుఆగష్టు 31-వ తేదీని దాఖలు చేయబడెను. బరదుగారికోర్టులో సౌతువర్త గారు ఈక్రిందివిధమున నాకార్మికుని క్షమాపణము గోరెను.

మదరాసు, అక్టోబరు 2, 18
సుగంధపురి మొదలియారగారు,

మదరాసు.
ఎగ్మూరు పోలీసు కోర్టులోమీరు నానైచేసినఫిర్యాదు చూచితిని. నేనా సమయమున మీకుచేసిన అగౌరవమునకు చాల చింతించుచున్నాను. ఇకముందట్టిది చేయకు.

జి. సౌతువర్త.
ఇది వారిమర్యాదకు కళంకముగ నున్నదని బిన్నీకంపెనీయందలి యూరోపియను యుద్వోగులు గ్రహించనట్లు న్నది. “మనిషినిత్రోసి వానితలకుత్రిప్పి”నటుల ఆలన్డ్రాం దరు గారొప్పుకొనుచున్నారు. (నేనేహితులస్థితి నూహించుడు) సౌతువర్త గారు తానుచేసిన నేరము—తిట్టుట, చేతితోగ్రుద్దుట, ఎన్నడు చేయనకును క్షమాపణము గోరుకొనెను. ఈ యిరువురి చక్ర యోగునిలక్షణములేనా యని నేనుసర్ క్లెమెంటు సింపునుగారి ననుగవలయు ననుకొనుచున్నాను.

కార్మికులవామ్యాలము నింకొక దానిని ప్రచురించనిండు. ఇది స్వాధ్యాయమేవాయరి సింపులుగారి నడుగుచున్నాను. సింపునుగారు చాలయోగులని పనివాళ్ళలో అనేకులు చెప్పుటచే వారి నేర నుదహరించుచున్నాను. వామ్యాలమున చెప్పినప్రకారము నిరంతరము రేపబడుచుండు నెడల విద్యావిహీనులగు కార్మికులు కోపగించుకొనరా?

మదరాసు లేబరుయూనియను ప్రెసిడెంటు బి. పి. వాడియాగారికి, మదరాసు.

ఆయా, బకింగుహము కర్నాటిక్కు పనివాండ్లగు మే మీ క్రిందిసంగతులను మీకు తెలుపుకొనుచున్నాము:

నైనుదహరించిన యంత్రాలనుయుల యూరోపియను ఆధికారులు మమ్మన్నివిధములను అవమాన పరచుచున్నారు పనికి కావలసిన నూనె మొదలగువానిని మేమడగునపుడు, మీవాడియాగారి దగ్గరకు పొండు, మీవాడియా మీకు నూనెనిచ్చును, అని గర్హించురు.

వర్ష కాలము మేము పూర్తిగ తడవకొనుచునే అచటికి బోయి తడిబట్టలను యంత్రాలయములో నాకేసికొనుచుండుము. బట్టల నారగట్టుటను చూడగ నే నైనుదహరించిన నుద్వోగియులు వాని చింపివేయుదురు.

(సంతకములు.)

ఇట్లు వారనేకవిధముల రేపబడినట్లు నేను వింటిని. వాటిలో కొన్నిటివైన నేల నేను నమ్ముకూడదో యూహించజాలను. నేను పరిక్షించిచూచిన వెల్కు విషయములలో వారు చాల జాగరూకతతో నిజమునే చెప్పుచు వచ్చినట్లులు ఋజువైనను వారు కొంత కల్పించి చెప్పుచురని నే నెప్పుడు తలంచుచుండును.

గ్రాట్టుయిటిసిద్ధిని గూర్చి ఒకమాట చెప్పవలసియున్నది. బిన్నీకంపెనీవారి సదుద్దేశమును గూర్చి నాకేమియు సంశయము లేదు. కాని ఇటీవల వానిధినిగూర్చి వారు చెప్పిన అంశములకు జూడ వారు దురుద్దేశము కలిగినట్లున్నది. సమైక్యమురాకుండ నీనిధి యుపయోగించునని వారు తలచిరాయేమి? అట్లుయినయెడల వానిధి పనివాండ్ల ఆత్మగౌరవము, స్వాతంత్ర్యము, మర్యాదలకు ఆమీగా నిర్ణయింప బడెనని తలంపవచ్చునా? జూలై 18 వ తేదీని నేనిచ్చిన యుపన్యాసమున నిట్లు పలికితిని.

మానవుల ఆత్మగౌరవమును నిర్మూలించునపుడు వ్యా యామక్రిడలు, రాత్రి పాఠశాలలు వింతకన్తు ప్రదర్శనాలయములు మొదలగునవేల? కార్మికునకు ఉదయము 6 గంటలూ మొదలు సాయంకాలము 6 గంటలవరకు నొకగడియయైన విక్రాంతినియక కార్మికుని అంతరాత్మనే చంపివేయు నపుడు విద్యగలపినట్టియు సౌఖ్యమును గలుగజేయునట్టియు సంస్థాపనలపయోజనమేమి?

సమైక్యముండజేయునిమిత్తమే యైనయెడల గ్రాట్టుయిటిసిద్ధి ప్రయోజనమేమి? ఈరీతి నా బిన్నీకంపెనీ వారలు తమ మనుష్యులకార్మిక స్వాతంత్ర్యము నొసగెదరు? ఆంగ్ల కార్మికులిట్టిదాని నొకనిమిషమైన భరింతురా?

ఆకలిచేకదుపు మలచుల మాడునపుడు, అవయవములు అలసి యుండునపుడు పనివాండ్లకు ఆటవస్తువులే? పనివాండ్లస్థితిని బాగుగచెలిసికొనిరి. ఇకముం జేమిజరిగినను వారిక నెమ్మదిగ నూరకుండి నేరకులవలెనుండ ననుమతించ జాలరు నూతనోజ్జీవమువారి హృదయములకు తట్టెను. మాసంఘము మాత్రమైన చేయగలిగెను.

కార్మికు లూనరించిన యందగములను గూర్చి నీకంటె నెక్కువ నధికముగ పరిశీలించియూండరు. ఇందునుగూర్చి అనేక మార్లు విచారము తెలుపబడినది. నేనాదుర్మార్గుల నీసమయమునైన నెఱిగియున్నవారి నెప్పగించి యుండును. వాని పట్టుకొనుటకు నాచేతనైనంత ప్రయత్నము చేసితిని. వారు మా సంఘమున జేరియుండనివారని గూడ నేను చెప్పసామానింపగలను.

కార్మికుల పక్షము చాల స్వాధ్యాయమైనది; భర్తమైనది వారు చాల అవమానము పాలేయబడిరి. తామెట్టి యువారతను గలిగియున్నదియు వారు వ్యక్తపరచిరి. కఠింకముల వేధించుచుండ, చుట్టుప్రక్కల దరిద్ర జీవిత తాండవ మాడుచుండ, పడునెడు దిండులకంటె నెక్కుడు కాలమునుండి యు వారు నిజముగ ధీరులవలె ప్రవర్తించుచున్నారు. వారి తోగలసి యుండుటచే వారిట్టి య కార్యము చేసినను బిడియము నొందవలయు. నేనట్లుచేయుట కేమియు కారణము లేదు. వారివయసుములగనుడు, ముఖములదిలకింపుడు. వారిట్లు బాధపొందుచున్నదియు గమనింపుడు. మదరాసు కార్మిక సంఘము వారిట్టి ధీరులలో మీరు గ్రహింపగలుగుదురు. వారి నేర సంతోషదాయక మను సంకతిని గ్రహింపగలరు. వెరంబూరునందలి మా ప్రధానకార్యాలయమున నేమి జరుగుచున్నదియు ఆంధ్రానుగూరు చూచియున్నాను. మదరాసు నాయకులు కచ్చి దానినిండుక చూచిన వైరెండు యంత్రాయాధికారుల ఏర్పాటులు తప్పిదముగ నున్నవని గ్రహింపగలగుదురు. ఇందువలన నింక కొలది దినములలో రెండు సమైక్యములు వచ్చుననియు వానిలో రెండవదానివలన పురమునకు చాలనష్టము గలుగుననియు వారు తెలిసికొందురు స్థితి చాలదుర్భరముగ నున్నది. జేయులు సహాయ మొనరించెదరుగాకయని నేను కోరుచున్నాను.

బి. పి. వాడియా

రాజప్రతినిధి కలకత్తా నగరమున 19 వ తేదీవరకు నుండురు. ఆనాటి మధ్యాహ్నము వారు కలకత్తానుండిబయలు జేరెదరు. 21, 22 తేదీలను వారచటినుండి 28వ తేదీని కలకత్తా మరల ప్రయాణము చేసెదరు. కలకత్తాలో కొన్నిదినములు నుండి పిమ్మట జనవరి 1 వ తేదీని ఢిల్లీకిబోయరు ఇదివరలో యేర్పరుపబడిన ప్రకారము 18 వ తేదీని కలకత్తా క్లబ్బువారి తోగలసి భోజనము చేసెదరు. 14 వ తేదీని టంకశాలకు బోయెదరు. 16 వ తేదీని కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ స్నాతకు సభకు బోయెదరు. 18 వ తేదీ నొక చిన్న సభను గావించెదరు. 26 వ తేదీని వారు రొన్నాపే ప్రభువుగారితోగలసి భుజించెదరు. 27 వ తేదీ ముఖ్యస్వాధ్యాయురై కాండర్సను సతిగారలతో భుజించెదరు, హిందూజాత రక్షక నైస్యసంఘ ర్భమున వారు బెల్గిడియకు సభకు బోవుదురు.

లాహోరులో బెనర్జి గారి కాలిధ్యము:—లాహోరులోని వంగజేయులు గత శనివారమునాడు రాత్రి డి. పి. కళాశాలలో మా|| సురేంద్రనాథబెనర్జి గారి కాలిధ్యము సొసగిరి. చాలమంది వచ్చిరి. శంకాబీ విద్యాధులు పలువురు గూడ వచ్చిరి. బెనర్జి గారు రాగానే వంగజేమితరధ్యులు చెలగినవి బాబు అవినాశచంద్రముజుంధారుగారు స్వాగత మొసగిరి. బెనర్జి గారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. పిమ్మట సవహరము లారగించిరి. సరళాజీవీ చాదరాజీగారు వంగజేమితర గీతములను పాడిరి.

Towards Peace.

(o)
(Reuter's Agency)

Germany

Returned German Troops.

Stupendous Ovations.

Chancellor's Welcome Speech.

LONDON, December 12.
COPENHAGEN.—Bands on the enemy of the returning troops into Berlin played "Deutschland Über Alles" and other patriotic songs. There was not a single revolutionary tune. Officers and men were decorated with flowers. A stupendous crowd welcomed them as conquerors. This was the keynote of the speech of Von Ebert who said they returned with heads erect unconquered. The building up of a new and stronger Germany depended upon them. A sergeant replying repudiated Liebknecht and added that the watchword of the troops was tranquillity.

Troops and Government.

London, December 11.
COPENHAGEN.—The solemn entry into Berlin yesterday of large formations of Prussian Guards, was an important political event because it means strong military support for the Government. Representatives of the Guards took the oath promising absolute loyalty to the Government. Independent Socialists vainly exhorted the troops to disarm. The Spartacus group is much alarmed at the new turn of events. The troops who are included in a specially formed battalion composed of all German races were received at Brandenburg Tor by the Empire and city officials. Railway stations, squares and other places are lavishly decorated.

Entente's Ultimatum to Dissolve German Soviets.

London, December 12.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states, that the Entente powers intend to send an ultimatum to the Government to dissolve all Soviets, meantime withholding supplies of foodstuffs and reserving the right to penetrate deeper into Germany. Herr Ebert in an eloquent speech welcomed the returning troops at Brandenburg Tor and appealed to them to assist in preserving the federal system. A Sergeant replying urged the speedy convocation of the National Assembly.

Troops at Cologne.

London, December 12.
AMSTERDAM.—A message from Cologne states that thirty-two thousand British troops have arrived there.

Elegant German Courtesies.

Pure Camouflage.

London, December 9.
PARIS.—A French correspondent with the British armies states that the inhabitants of Rhenish Prussia are everywhere obsequiously welcoming the Allied troops and are attempting to conciliate the victors by all kind of servilities. Little Huns shout "Hurrah" when the Allied troops pass and little girls make the most elegant courtesies. Shop windows are decorated with tricolour cockades and orchestras play French airs. The correspondent is sure that all this is pure camouflage ordered by highest quarters.

New War Tax Bill.

London, December 11.
COPENHAGEN.—The German Finance Minister, Herr Schifferner, in a speech complained that money was being squandered on unnecessary state management. He announced that a new war tax bill would be introduced, immediately with retrospective effect to 1914.

Arrested Industrialists Released.

London, December 11.
COPENHAGEN.—After a long examination in Berlin the industrialists August Thyssen, Fritz Thyssen, Edmund Stinnes and others who were charged with treason against the Soldiers' and workers' Council have been released.

British Naval Delegation.

Enters Kiel Canal.

LONDON, December 12.
AMSTERDAM.—A message from Kiel states that the "Hercules" with the British Naval Delegation has entered the canal and was expected to arrive at Kiel last night.

Invitations to Bolsheviks.

Withdrawn by the German Soviets.

London, December 21.
According to the Berlin "Lokalanzeiger" the Executive Committee of Soviets has withdrawn its invitation to the Bolshevik Delegation as troops on the Eastern front refused them passage through the German lines.
The Executive has decided to deprive troops in Berlin of their ammunition.

Revenues for Royalty Paid

LONDON, December 12.
COPENHAGEN.—A telegram from Berlin says:—Royal revenues for December were paid to all Princes and royal persons remaining in Germany.

France

PRESIDENT WILSON. American Fleet Escort.

LONDON, December 12.
The American fleet under command of Rear Admiral Sims has sailed from a British port to escort President Wilson into Brest.

Brest Preparing Reception.

LONDON, December 9.
PARIS.—The Mayor of Brest has issued a proclamation urging the inhabitants to decorate their houses on the arrival of President Wilson and give a splendid reception to the man incarnating the ideals of free America.

Alsace Lorraine.

French President Visit. Spontaneity of Joy.

LONDON, December 11.
PARIS.—A Havas message says:—The spontaneity of joy is profoundly impressing. President Poincaré in an historic speech in the Hotel De Ville said the plebiscite was made and Alsace had shown that the soul of a people could not be destroyed as easily as the library at Louvain or the Cathedral at Rheims. The Presidential party in Strasbourg was increased by five hundred senators and deputies from Paris. The ceremonial was essentially national in character. President Poincaré laid a wreath on the statue of the Alsatian General Kleber and after the ceremony at the Cathedral the President reviewed the troops. Then followed an open air concert in the Place De La Republique. The president paid a visit to the protestant church and synagogue and delivered speeches. Having recovered its liberty Strasbourg has changed all the German names of the streets. The Ambassador Mr. Sharr, General Pershing and Field Marshall Sir Douglas Haig received greetings for America and England. Eight thousand delegates from the villages and six thousand representatives of Strasbourg societies with banners took part in the parade. The amazing variety and richness of costumes and head-gear was unrivalled. After a gala performance at the City Theatre, the Presidential party proceeded to Colmar and Mulhouse.

Railway to Roubaix

The Nord train leaving Paris at night is now continued to Roubaix and Tourgoing.

Guilty of Espionage.

LONDON, December 11.
PARIS.—Found guilty of espionage De Silva has been sentenced to death and the woman Dupont to twenty years' and the student Ugrat to fifteen years.

American Communique.

LONDON, December 12.
The American communique says we occupied Coblenz and hold the west bank of the Rhine from Rolandseck south of Bonn to Trechtshausen.

A German General.

Charged with Murder at Metz.

London, December 12.
PARIS.—A telegram from Coblenz says the German General Von Tesny, Ex-Military Governor of Belgian Luxembourg, has arrived in Metz and been imprisoned there. It is stated that he will be charged with summary execution of one hundred and twelve inhabitants of the town of Arlon in 1914.

Great Britain

Britain and Germany.

Premier's Statements.

Conscription Should Go.

LONDON, December 11.
Mr. Lloyd George speaking at Bristol said that conscription was introduced in Britain to meet a great emergency and when the need had passed the act would lapse. There was no intention to renew it. The peace conference would urge the abolition of continental conscript armies in order to prevent the horrors of war and to secure a permanent peace. Any peace conference perpetuating European conscription would be a farce and a sham. The British navy was a defensive and not an offensive weapon and therefore we did not mean to give it up. (Cheers.)

Germany must Pay Cost of War.

The Premier reiterated that so far as Germany's capacity admitted she must pay the cost of the war to the last penny. The Allies war bill was twenty-four thousand millions sterling and it was inconceivable that the losers who were in the wrong should pay less than the winners who were in the right.

Britain's War Bills.

The Premier here pointed out that owing to our naval expenditure and to the way in which Britain had paid and treated her soldiers our war bills were immensely heavier than Germany's.

Ex-Kaiser's Responsibility.

The European Allies were unanimous that the Ex-Kaiser and his accomplices must be held responsible for the war crimes and he hoped that President Wilson had decided similarly.

Instigator of the War.

Information in possession of the Government showed that the Ex-Crown Prince was properly the prime instigator of the war.

Germany's Indemnity.

Mr. Lloyd George said:—He deprecated Germany paying the indemnities by dumping sweated goods.

Army of Occupation.

He was against keeping for a long time the large standing army of occupation in Germany which would be bad for business industrially.

German Aliens in Britain.

German aliens would not remain long in Britain. They were going to be fired out and there would not be any more coming in (Loud Cheers).

The General Election.

The Final Week.

Non-Coalition Candidates Strong.

London, December 9.
To-day the general election campaign enters upon its final week and both the pace and interest have quickened. The number of contests, with more than two candidates is unprecedented. Indeed three cornered contests are the rule rather than the exception. This fact is generally accounted for the emergence of what might be called the new political world in which the old party distinctions have largely disappeared, also by the doubling of the electorate by the Reform Act and the great change in the boundaries of the constituencies. Nobody pretends to know how the new electorate will vote, particularly women and soldiers, while a further complicating factor in the future political situation will be the Sinn Fein representation which is likely to be fairly strong. There are altogether 471, Coalition candidates, comprising 322 Unionists, 131 Liberals and 18 National Democrats. The Non-Coalition candidates numbering 1047 comprise the following:—75 Unionists, 255 Liberals, 376 Labourites, 12 Socialists, 10 Co-operators, one National Democrat, 23 Federation of Discharged soldiers candidates, 24 National Party candidates, 78 Sinn Feiners, 59 Irish Nationalists, 120 Independents and unclassified candidates, seven agricultural party candidates, one women's party candidate, one co-eter candidate, one health candidate, two Highland League candidates, one seamen's candidate, two teachers candidates and one Town Tenants League candidate.

Aerial Transport.

Mails from London to Calcutta.

Possibilities of Aerial Transport.

LONDON, December 9.
Many interesting points connected with the future development of aviation are touched in the report of the Civil Aerial Transport Committee of the Air Board. The Committee urges immediate commencement of preliminary work, such as enquiries regarding routes, landing grounds, and the immediate establishment of a Research Bureau. Regarding commercial aviation, the Committee declares that given proper facilities there is nothing impossible in sending the mails aeriaily from London to Calcutta in four days and from London to Johannesburg in six days. The report urges a preliminary discussion with the Dominions and the Allies on the broad questions of the principle and an Empire wide propaganda in order to convince the whole Empire of the vast importance and possibilities of aerial transport. The Report also emphasises the importance of uniform legislation as far as possible throughout the Empire on aeronautical matters and of avoiding any appearance of dictating to the Dominions or in any way infringing their autonomy.

Fruitful Field for Development.

Dealing with overseas traffic the Committee points out that the Dominions and India, owing to their great geographical area and wide distances, which in many cases separate their important centres of population, offer a fruitful field for the development of civil aeronaut. The Committee emphasises that improvement in inter-imperial communication is likely to have an important bearing on the problem of the future Inter-Imperial relations.

Arab Commander-in-Chief.

LONDON, December 10.
Sherif Elaul, Commander in Chief of the Arab forces, has arrived in London to discuss Arab aspirations.

War Bonds will be Withdrawn.

LONDON, December 12.
The Treasury announces that the present issue of war bonds will be withdrawn early in January, exchequer borrowing will continue. But the later issues of bonds will not carry the present conversion rates.

An Eight Hours Day.

For Iron and Steel Industries Recommended.

London, December 12.
After conferring with men at Newcastle yesterday, representatives of employers in iron and steel trades decided to recommend their associations to concede an eight hours day.

Russia

To Establish New Russian Government.

And to Overthrow Bolsheviks.

LONDON, December 12.
The "Dagens Nyheder" says:—Negotiations are proceeding at Stockholm with a view to establishment of a New Government in Russia immediately the Bolsheviks have been overthrown. Ex-Russian Premier Trepoff has arrived.

Two Russian Generals Shot.

By Order of Soviet.

LONDON, December 6.
STOCKHOLM.—A message from Petrograd states that according to an official Ukrainian source Generals Russki and Radkodmitreff have been shot by order of the Soviet at the town of Piapiagorsk.

Holland

Kaiser in Holland.

LONDON, Dec 12.—THE HAGUE.—In the Second Chamber, the Premier said that no Power had up to the present objected to the Kaiser's stay in Holland, which however could only be regarded as temporary.

General

The Swiss Republic.

The New President.

LONDON, December 12.
BERNE.—Doctor Gustave Ador, the Honorary President of the International Red Cross Society, has been elected President of Switzerland for 1919.

Bukovina and Rumania.

LONDON, December 11.
PARIS.—The National Council of Bukovina has proclaimed the union of Bukovina with Rumania.

Sailing of Japanese Delegates.

To Peace Conference.

LONDON, December 12.
YOKOHAMA.—The Japanese Delegates to the Peace Conference sailed on 10th.

Two Greek Personages Escape.

LONDON, December 12.
PARIS.—M. Gounaris, Ex-Premier of Greece, and Col. Metaxas who were interned at Ajaccio in June 1917 have escaped. It was intended to take them to Athens for trial.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Delhi

The Aeroplane Flight—Party's Arrival At Delhi.

DELHI, December 12.
General Salmond and party arrived at Delhi punctually this afternoon after a smooth and uneventful flight from Nasirabad, the last stage on their journey from Egypt to India. They were met in air by Colonel Tennant Commanding Air Force in India and after circling the city landed smoothly on the ground prepared in cantonment where they were welcomed by the Commander-in-Chief and a large and distinguished gathering of residents and soldiers.

War Work Performance Bill Withdrawn.

DELHI, December 11.
A Press Communique says:—During the last session of the Imperial Legislative Council a bill was introduced by H.E. the Commander-in-Chief to provide that certain persons liable to military service under the Indian Defence Force Act, 1917 should be liable to perform war work. The Bill was referred in the first instance to the Local Governments and Administrations for expression of opinion with a view to its consideration in Council during the coming session. In view however of altered conditions consequent on the cessation of hostilities it has now been decided that the Bill should not be proceeded with. In this connection it has been decided also to cancel rule 24-B of the Defence of India rules which required a member of Indian Defence Force who obtained permission of Government before relinquishing war work.

Bombay

The Willingdon Memorial Meeting.

The "Bombay Chronicle"

Describes the Scenes.

BOMBAY, December 12.
With regard to the scene in streets late in the afternoon the "Bombay Chronicle" gives the following report:—Later in the afternoon crowds increased immensely, but the barricaded Town Hall with mounted police armed with bludgeons was anything but inviting and people who would otherwise have attended the meeting in thousands had to go away disappointed. The people's temper was aroused however and every man who was known to be a pro-Willingdonite or who flaunted his badge on his person was met with cries of shame. All traffic was stopped near the approaches of the Town Hall and the Police were kept constantly busy in regulating traffic and backing the people on to the footpaths. Except to requisitionists all ingress to people at large was denied entirely and no anti-requisitionist had any chance of going to the Town Hall except the few who got an entrance there early in the morning when the requisitionists were comfortably lying in their beds sure of finding entrance to the meeting and a comfortable place there too to be vacated in his favour by a member of the public from Kolha Mohalla. There was the field day on Wednesday and with armed forces, of law, orders and good government at their back they did wonders and mustered a majority, but if there was any index to the feeling of the people, it was to be found in the attitude of the people who were exasperated very much by the scurvy trick played upon them by the requisitionists. The people in their helplessness had but one way of expressing their feelings and that they did by shouting at every requisitionist who passed by. Altogether the scene was one which was unprecedented not only in Bombay but in the whole of India, and showed conclusively that the people were awakened to their responsibility and in spite

of armed forces working against them in combination with sycophancy opportunism and reactionaryism they could not be altogether neglected and relegated to the background entirely. The police arrangements from the view point of requisitionists were excellent. That was the only thing that could be expected when the Police Commissioner himself was in their coterie. The police who were on duty to make access easy to Lord Willingdon's subjects to the public meeting in the Town Hall had to be relieved in the afternoon and another fresh batch had to take their place. One great feature of the Police tactics was a moving squadron of mounted police men, who manœuvred their animals to clear space now and then round the Town Hall. To the peaceful men it appeared as if a real fight were going on between innocent protesters and Government-House-wallahs. When the meeting was over the pent-up feelings of the crowd surged up and they ran to the steps of the Town Hall and then shouted themselves hoarse at the moral victory gained by anti-requisitionists, for the meeting was over in the twinkling of an eye, to be exact not more than four minutes. Mr. Horniman was carried shoulder high and the people of Bombay showed to the Government who was a hireling and who was their their well-wisher?

The "Times of India's" Description.

The "Times of India" gives a quite different description as follows:—From about 4 p.m. onwards the crowd was quite sufficient to require very skilled control if it was not to prove a nuisance to everyone, but the police had made preparations in all probability for a far larger crowd than that which collected and Mr. Vincent deserves the greatest credit for the way in which the crowd was controlled and roads kept open for traffic. The result was that the crowd was densest immediately opposite to the entrances of the Town Hall diminishing in numbers in Elphinstone Circle and along the road leading towards the mint. It was an extraordinarily good humoured crowd ready to cheer anybody who passed and quite free from any of that irritated rancour which was imported into the meeting by anti-requisitionists and their boyish followers. It was a gallant crowd too quite ready to cheer Mrs. Jinnah as she stood on a little mound just inside the railings of the Town Hall with the same zeal that it had cheered a police officer a minute before. Thus it recognised both beauty and order, the latter being doubtless beastly to some of those critics, who can see no good in the police but by no means beastly to this crowd. As has been said it was a good humoured crowd and its exuberance of spirits might well be compared with that of a Derby crowd before it has been disappointed by an outsider winning. It was too a remarkably cosmopolitan crowd representative of all ranks and classes of society. Many of those present had failed to win their way into the Town Hall not having had the job like patience of those early martyrs on anti-side who sat fasting all day in gloomy contemplation of their own inability to sweep back the tide of Bombay opinion, but having failed to win their way in, they stayed outside in all discomfort of heat and dust to add vociferous tribute to the proven merits of His Excellency the Governor. Bad space been a hundred times larger, we have no doubt that it would have been filled by a crowd equally happy to pay a farewell tribute to the man whose services on their behalf have won their devotion and their admiration.

The Town Hall Meeting.

14 Citizens Charged with Disorderly Conduct. Case Withdrawn by Police.

BOMBAY, December 12.
This morning before a bench of Honorary Magistrates at the Esplanade Police Court, the Police charged fourteen citizens of Bombay for behaving in a disorderly manner in public place, viz, at the Town Hall. When the case was called for hearing, defence counsel said that all the accused were respectable citizens engaged in peaceful vocations. He had instructions to contest the case. He therefore asked for an adjournment and the case was fixed for the 19th instant for further hearing. Superintendent Canty then arrived in Court and stated that he had instructions to state that the accused had been arrested under misapprehension and that charge against them be withdrawn. The court agreed and the accused were let off.

Farewell Banquet to Lord and Lady Willingdon.

The Speech of the Indian Princes.

BOMBAY, December 12.
A farewell banquet was given last night to His Excellency the Governor and Lady Willingdon by the Ruling Princes and Chiefs of the Bombay Presidency. It was a most notable and most significant of many functions that had been attended by His Excellency during the past five weeks. It was notable because of the large number of distinguished persons who were present at the banquet, but still more because this was the first occasion on which a banquet of this nature had been offered to the departing Governor. His Highness the Maharaja of Kolhapore in proposing the toast of His Excellency the Governor and Lady Willingdon referred to the great services they rendered to the Empire during the war. He emphasized Lady Willingdon's services to the advancement of the women of India.

His Highness Maharao of Cutch referred to the signal services rendered by Their Excellencies to the Presidency in various spheres of human activities and congratulated the president on signal achievements attained during Lord Willingdon's regime. His Highness remarked that it had been His Excellency's noble privilege to have matured, augmented and strengthened the policy of promoting friendly relations with rulers of the Native States was warmly applauded. He laid stress on the liberalising influence of His Excellency's administration.

His Highness the Jam Sahab pointed out that the gathering was a unique function and that the present departure in entertaining the retiring Governor was neither due to accident nor caprice, but to the very high esteem and affectionate regard in which His Excellency was held by the Ruling Princes. All speakers paid glowing tribute to the work of Lady Willingdon.

His Excellency the Governor who seemed to be deeply moved when he rose to speak acknowledged the co-operation that the Indian Princes extended to him

during his term of office. It would have given him great pleasure to return to Bombay but it was not possible because his destinies were shaped by higher powers. His Excellency spoke of his love for the Princes of India and constant kindness, courtesy and constant help he had received from them. Referring to the services rendered by the Princes in connection with the war His Excellency said:—When the war started I received a large volume of telegrams, spontaneous and instantaneous from almost every ruler in this presidency, offering his personal service and whole resources of the State to His Majesty the King Emperor. Several of the Ruling Princes have seen service at various fronts. Many have given their imperial troops to the service of our King-Emperor and according to their means have given all their best to the various useful purposes connected with war. It is only with shame, Ladies and Gentlemen, that I sometimes blush to remember the frequent occasions on which I have applied for various purposes to the Ruling Princes and Chiefs, for war activities, and I think I shall be right in saying that my wife will be blushing more for various demands she has made upon your generosity. I say all with gratitude for we have never met with refusal. You have always been ready to give away liberally whether it was for loan, war fund, for hospitals or for comforts.

Sind

Certain Prohibited Imports.

KARACHI, December 12.
The General Officer commanding in Mesopotamia has prohibited import by land or sea, by means of letter, post, or any dutiable articles whether for sale or not. The notification has immediate effect in the case of piece-goods and haberdashery and from the 1st January for all other dutiable articles. Import by post of merchandise for sale is also prohibited except under license of the Chief Collector of Customs.

Aerial Mail.

Forty-three letters and postcards were brought by aeroplane to Karachi and handed over to the Postmaster. They have been stamped with the wording "Brought by first Aerial Mail, Cairo-Karachi, 10th December '18."

Calcutta

Indian Lepers.

What is Being Done for Them?

A Lantern Lecture. THE GOVERNOR PRESIDES.

CALCUTTA, December 12.
Under the patronage and in the presence of H. E. Lady Chelmsford a lantern lecture entitled "Indian lepers and what is being done for them" was delivered by the Rev. Frank Oldrieve. Sir Leonard Rogers also made a lengthy statement about his new treatment of leprosy. Lord Ronaldshay who presided showed the great sympathy of the Government to the work done by the Mission to lepers. He announced that the Local Governments contribution of Rs. 1-8-0 per head per month of lepers in mission hospitals would be increased to Rs. 4 and said that the Government would pay Rs. 1500 towards the building fund of new sheds.

At the conclusion of the lecture H. E. Lady Chelmsford said:—I am not going to make a speech this evening but only if I may be permitted to do so to gather up what has been said by the previous speakers and to put the conclusions in as persuasive a manner as possible. I was myself drawn to be interested in the cause of the lepers by the insistent and persistent pleading of their cause by Mr. Oldrieve and I have no doubt whatever that his words will have the same effect on all who hear him and especially on this audience here this evening. It is usual to say "out of sight out of mind" but on this subject it is rather a case of "familiarity breeds acquiescence" and the folk in India have become so accustomed to the sight of the leper in their midst that they have come to believe that it is and must remain a permanent feature of the life of the community. Sitting aside for a moment the suffering and misery which attend those who have contracted this illness, is not the danger to the general public an unanswerable argument in favour of an immediate campaign on the lines suggested by Mr. Oldrieve? Once it is realised by the public of India that this suffering and danger it unnecessary, I am certain they will not permit it to continue more especially when it is shown them how it can be overcome. This needs no proof but yet I should like to tell this meeting of a letter I received the other day from the Maharaja of Jaipur in which he said that the state of affairs concerning leprosy had for the first time been brought to his notice by the letter I wrote a short time ago. He expressed his deep sympathy with every effort to combat the disease and to show that this was no empty phrase he forwarded Rs. 1500 to the leper fund. I think you all know that the Maharaja of Kashmir supports a large asylum for lepers in his state and confides the care of it to a devoted physician, Dr. Ernest Neve. He has a beautiful island on the Dhal lake set apart for them. They are admirably housed and cared for and His Highness is now starting a home for the untainted children of the lepers under the same management. These are both fine examples and I am convinced that other places in India, especially this great city of Calcutta will be moved to carry out a still bigger programme in the direction of grappling with and stamping out this terrible disease. I am begging this evening for your support and your money, and I hope that a Calcutta committee may be formed to keep the needs of this work in the foreground. Of one thing I am certain, that whatever you do now will, both by the gratitude of the sufferers and by your own immunity from an ever present danger, be rapid to you in good measures. If I might make one practical suggestion it is this. H. E. the Governor has made the splendid announcement that the Government will make a grant of Rs. 4 per mensem to each case in the asylums in Bengal, but this still leaves 3/8 to be defrayed as His Excellency said to me by the mission but I say why not by the public? The small sum of Rs. 42 will maintain a leper. Why should not individuals adopt one or more lepers guaranteeing the keep of the leper thus leaving the care of the buildings and the general maintenance to the mission?

ఇండియా పత్రిక

ప్రత్యేక జేషియమహాజనసభా విముఖులు.

1918 సం॥ అక్టోబరు ఇండియా పత్రిక మా కిప్పుడే చేరింది. ప్రత్యేక జేషియమహాజనసభ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు మా॥ వి. జే. పటేలుగారు ప్రత్యేక జేషియమహాజనసభావిముఖులగు గూర్చి కఠినముగ ప్రస్తావించినందులకు ఇండియా పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

“ప్రత్యేక జేషియమహాజనసభనుండి చీలిపోయిన వారిని గూర్చి మానవజన్మముగారు కించి త్తయిన కఠినముగ పట్టలేదు. ఇటులనే పటేలుగారు కూడ సమంజసముగ వారి మనసులను మెప్పించుటకై తాము తెలియజేయుటచే విషయములను నుడిచి యుండినచో చక్కగ నుండి యుండేది.”

ఇండియా పత్రికకును జేషియమహాజనసభా నాయకులకును ఎట్టి సంబంధము లేదు. రాజ్యాంగసంస్కరణములను గూర్చి జేషియమహాజనసభ వారి యభిప్రాయములును, ఇండియా పత్రికాభిప్రాయములును విభేదములు కల్గియున్నవి. ఇండియా పత్రిక జేషియ మహాజనసభావిముఖుల పట్లనే తన సానుభూతిని పూర్తిగా జూపుచున్నది. మనము సందిగ్ధ స్థితియందున్న పుడు ప్రతికూలురు మన దేశమునకు గావించిన మహాపాపమును ఇండియా పత్రిక గుర్తించలేకన్నది. లక్ష్యజ్ఞ పురమున బాబూ గురేంద్ర నాథ టెన్డెల్ గారికి జరిగిన పరిభవమునకు మేమెంతయు దింతిలుచున్నాము. కాని అద్వైతేటు ప్రతీక ఈసంగతిని గురించి ఇట్లు వ్రాసినది. — లక్ష్యజ్ఞ పురము టెన్డెల్ గారిని న్యూనకపరచినందులకు మేమెంతయు విచారించుచున్నాము. సందిగ్ధ సమయమున కోన్ని స్వల్పకారణములచే “మితవాదులు” జేషియ మహాజనసభనుండి చీలిపోయినపుడు ప్రజలు ఇట్లు మితవాదులను పరిభవించుట ప్రజలకు ఆచారమైయున్నది. జేషియమహాజనసభ భారతీయుల అందరి అభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుట లేదనియు ఎవరోకొందరు సమాధానపడరి అతివాదులు మాత్రము ఆంగ్లో సము జేషియమహాజనసభను అంగీకరించుచున్న ప్రతిపక్షులు ఇంగ్లాండులోను, హిందూదేశమునకు ప్రభుత్వము వారికి నిశ్చయించుచుంటిమి. బుద్ధిమంతులను, యజ్ఞాత్ముల కవిచతురులను దీనినుండి చీలిపోయినందు మనము ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుచుంటిమి. దానికి తోడుగ ఈవిముఖులు జేషియమహాజనసభనుండి చీలిపోయినవకు మహాపాపమును గావించిరి.” “ఇండియా” పత్రిక అభిప్రాయమును జూడ ఇట్లు వ్యక్తమగుచున్నది:— జేషియమహాజనసభ భంగకరముగ పోరుతెనైన ప్రవర్తించిన వారిని విడిచి పెట్టవలయును. వారొనర్చిన తప్పిదమును మాటి మాటికి వారికిజ్ఞాపకముజేసి వారిమనమును నొప్పించరాదు.” సాపేక్ష ఇండియా పత్రిక ఈవిధానము నలంబించి కఠినముగ ఖండితములైన తప్పిదములపట్ల తాను సానుభూతి జూపుచున్న సంగతిని నెఱుంగదుగావోలు! మారకు జేషియమహాజనసభ విచ్ఛిన్నమైన పిదప తిలకు మహాకాయమును వారి అనుచరులును జేషియమహాజనసభనుండి చీలిపోతేను. కాని వారు బహిష్కరింపబడిరి. ఈసందర్భమున టెన్డెల్ ఇండియా పత్రికలో సర్ ఫిరోజుషా మెహతాగారును, వారియనుచరులు తిలకుగారిని ఎంతఘోరముగ దూరిరో “ఇండియా” పత్రికకు జ్ఞాపకమున్నదా? పటేలుగారు ప్రతిపక్షులను దూరజేయి. వీరొనర్చిన ఆత్మానివాళిరమగు జేషియమహాజనసభను గూర్చి తెలియజేసిరి. పటేలుగారిని ఆక్షేపించుటకంటె విముఖులను మరల జేషియమహాజనసభయందు జేరి వారొనర్చిన అపకారమును ఉపసంహరించుకొని జేషియమహాజనసభకు పాటుపడవలయునని ఇండియా పత్రిక విముఖులను హెచ్చరించిన సమంజసముగ నుండగలదు. (అపూర్వబాధ పత్రిక.)

బ్రిటిషు సాకాదశప్రతినిధులు.

అమెస్టర్డం- డిశంబరు 12:— ఈ ప్రతినిధులు హెర్మ్యాన్స్ నాకలో కీలు కావలయును ప్రవేశించిరి. గత రాత్రికి వీలును చేరియందురని యొకవార్త వీలునుండి కచ్చి నది.

ఇద్దరురష్యా సేనానులను హత్యచేయుట.

స్టావ్రూము, డిశంబరు 6:— పయస్కూగ్రమ్మ సావితులవారి ఉత్తరప్రకారము జనరలు రస్కి జనరలు ఖోదకోడ మిత్రులు హత్యచేయబడిరని ఉక్రేనియా అధికారులు ప్రకటించిరి. ఇట్లే గ్రదునుండి కంటివార్త వచ్చింది.

రష్యాలో నూతన ప్రభుత్వము.

లండను, డిశంబరు 12:— బోల్షివిస్టులను తొలగించి నూతన ప్రభుత్వమును రష్యాలో నేర్పరుచుటను గూర్చి స్టావ్రూములో ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. వెనకటి రష్యా ప్రధాని ట్రెఫెపు అచటికి కచ్చినది జేషియ సమాచార పత్రిక వ్రాసినది.

స్విట్జర్లాండు ప్రవాసత్తాకము.

బెర్న్, డిశంబరు 12:— అంతర్జాతీయ రెడ్ క్రాసు సంఘపు నౌకాధ్యక్షుడుగ నుండిన డాక్టరు గెస్టే ఆడరు గారు 1919 వ సంవత్సరమునకు స్విట్జర్లాండు అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడెను.

జర్మను జనరలుపై విమర్శ.

పారిసు, డిశంబరు 12:— వెనక బెల్జియం లక్ష్యంబున లకు మిటరీ గవర్నరుగా నుండిన జనరలు వానెట్ నేమెట్టుకు రాగా నతని నచట నిర్బంధించిరి. 1914 లో ఆర్థుపట్టణమున 112 గురి నుండినవని అతనిపై విమర్శలుచేయబడునని కోల్లెన్సునుండి కంటివార్త వచ్చినది.

అమెరికా సేన.

లండను, డిశంబరు 12:— అమెరికా సేన కోల్లెన్సుకు రైను పశ్చిమతీరమును క్రెస్టింగ్ నువరకును ఆక్రమించుకొనెను.

మదరాసు అండు సదరక్రమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొన్నాకేలు కాబడినది.)

నో టీ సు. (1993)

మదరాసు క్రిస్తుమును,

పీపిల్సుపార్కు వేడుకలు 1918.

మదరాసులో 1918-వ సంవత్సరము డిశంబరు మాసమున క్రిస్తుమునునందు జరుగబోవు పీపిల్సుపార్కు వేడుకల సందర్భమున యీ క్రింద వివరింపబడు రైల్వేస్టేషనులనుండి మెయిలు ట్రెయినులో 1½ చార్జీ కిని, యితర ట్రెయినులలో 1½ చార్జీ కిని మూడవ తరగతి రిటర్న్ టిక్కెట్లు యివ్వబడును.

గూడూరునుండి విశాఖపట్టణమునకును

తెనాలినుండి రేవల్తరును

రేణిగుంటనుండి రాయచూరునకును

కాట్నాడినుండి బెంగళూరు సిటీకిని

హాస్సేటనుండి మచిలీకట్టణమునకును

హిందూపూరునుండి గుంతకలునకును

ధర్మవరమునుండి పాళాలకును

బొమ్మనముద్రమునుండి కొండగుంటకును

(రెండు స్టేషనులు కలిపి)

పై రైల్వే చార్జీలకు పీపిల్సుపార్కులోనికి ప్రవేశ రుసుమును నాలుగణాలు చేర్చబడును. టిక్కెట్టునందు మూడు భాగము లుండును. వాటిని యీ ప్రకారముగ నుపయోగించుకొనవలెను.

మొదటి భాగము చెన్న పట్టణమునకు వచ్చుటకు పయోగించుకొనవలెను.

రెండవ భాగమును 1918 సం॥ డిశంబరు 24-వ తేది 1919 సం॥ జనవరి 1-వ తేది లోపుగ (రెండు స్టేషనులను కలిపి) వచ్చిన ఒక రోజున పీపిల్సుపార్కులోనికి వెళ్లుటకు పయోగపరచుకొనవలెను.

మూడవ భాగమును రిటర్న్ ప్రయాణమునకు పయోగపరచుకొనవలయును.

పిల్లలకు రైల్వే చార్జీలో సగమును పీపిల్సుపార్కు ప్రవేశ రుసుమును నాలుగణాలును కలిపి చార్జీ చేయబడును. ఈ టిక్కెట్లు 1918 సం॥ డిశంబరు 22-వ తేది మొదలు 1919 సం॥ జనవరి 1-వ తేది వరకు యివ్వబడును. 1919 సం॥ జనవరి 4-వ తేది లోపుగ రిటర్న్ ప్రయాణము అంత మొందవలెను.

రాజకుటుంబమువారి ఆదాయము.

కొవ్వెనుపేగను, డిశంబరు 12:— డిశంబరు నెలకు రాజకుటుంబములవారికి వచ్చిన ఆదాయము బర్మిన్గో నున్న రాజకుటుంబములవారి కియ్యబడెనని తెలియజేసిరి కంటివార్త వచ్చెను.

CALCUTTA

CALCUTTA, December 13.

Influenza epidemic is still doing have in some districts of West Bengal. It has carried off whole villages in Ghatalia, Midnapur and Bankura districts, and there are villages where there is no one to burn the dead. Information has reached here that in Narailgunj people are dying like flies. In Manbhum and neighbouring places Mahomedans suffer more than Hindoes. Some of the district and Local Boards have appointed special medical officers to visit villages and render medical aid. Still the epidemic is so widespread that most people in the interior are dying without treatment. Compared with those places and with Bombay and Cawnpore, Calcutta seems almost immune with daily death rate ranging between 35 and 45.

At a dinner given to H.E. the Viceroy by the members of the Calcutta Club last night His Excellency made a speech in which he paid a tribute to Calcutta, it was good for the Government and the country he said for the Viceroy and the Government to visit Calcutta where they got into touch with all that was best in commercial, industrial and social life. For his part he intended to spend a certain length of time in the city every year and he hoped that his successors would do the same. Lord Chelmsford also said that the Delhi scheme was going through and that Delhi would remain the capital of India.

BOMBAY

The Incoming and Outgoing Governors.

BOMBAY, December 12.

A Bombay Government Gazette Extraordinary says:— In modifications of the Government's notifications dated 2nd December 1918 it is hereby notified that Sir George Lloyd will arrive in Bombay on Monday the 16th December and will land at Apollo Bunder at 8.30 a. m. and that His Excellency Lord Willingdon will depart from Bombay on the same day arriving at Apollo Bunder at 5.30 p. m.

The following telegram has been received by the Military Secretary to the Governor from General Sir William Marshall, General Officer Commanding Mesopotamia Expeditionary force:—“All ranks Mesopotamian force have subscribed to present Their Excellencies with their portraits painted by any artist (they care to sit to). Does this meet with Their Excellencies' approval. If so what artist would they prefer?”

The following reply has been sent by Their Excellencies:—“We cannot express in words our deep gratitude to yourself and your army.—“We shall indeed be proud to have this lasting moments of our association with British and Indian forces in Mesopotamia which have maintained so gloriously the cause of the Empire and the Allies.”

BOMBAY, December 12.

Sir Cowasji Jehangir is appointed Sheriff of Bombay for the ensuing year.

ALIGARH, December 11.

Sir Ibrahim Rahimtullah has been elected President of the All India Mahomedan Educational Conference to be held at Surat on the 27th, 28 and 29th December.

Burma

Rangoon, December 12.

The American Consul notifies considerable relaxation in the exportation of articles hitherto conserved for war purposes but shortage of shipping continues.

The Reform Committees Leave Lahore.

LAHORE, December 11.

The Reform Committee which left Lahore on Sunday evening not only managed to go through the complete programme drawn out for them, but in addition on their own initiative called for and took statements of two Indian ladies Mrs. Ramabai Datt and Mrs. Roshan Lal. It may not perhaps be indiscreet to surmise that the evidence given was not unconnected with the question of woman suffrage knowing the keenness of, at any rate, one of the ladies on this subject. A. P.

అమృతాంజనము

చక్కని దబ్బితో సహా దీని 1.5 నెల 0.3-0.

కలనోద్ధారక మౌక్యము.
గర్భవస్త్రావృత్తుల కాల రోగమును
వాడు ధృ బోల్ల హాగోల్లమును,
మహావనగలిగి యుండును.
ప్రశంసించుట నుండదగినది.

అమృతాంజనం నొప్పులకు దివ్యమృతము
వనమూలికలచే హిందూ దేశ మందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు
అమృతాంజనము డిపొ, 6 తంబు శెట్టినిధి, మదరాస్

వృత్తాంతములు

విమాన టపా:—విమానమువారు 48 లేఖలకు కరాచీ పోస్టుమాన్సు గారికేసు చేసిరి. కెయికో - కరాచీ విమాన టపా 10-12-18 అని వానిమీద ముద్ర వేయబడినది.

యాధ్వ సేవా కాసనము:—ఈ కాసనావళ్యకర యిపుడు లేనందున విడిమింపబడినది. దేశరత్నక సేనలోని వారు ప్రభుత్వము వారి అనుమతిని బడయకుండా వీని మానగూడదను జేశ్ యరత్నక కాసనమునందలి 24-వ నిబంధనము గూడ తొలగింపబడినది.

బొంబాయి క్రొత్త గవర్నరు:—గవర్నరు జార్జి లామోనె గారు ఈ నెల 18-వ తేది సోమవారమునా దుదయము 8½ గంటలకు బొంబాయి ఆపాలో బందరుయొద్ద దిగుదురు. ఆనాడే వెల్లింగ్టన్ ప్రభు దంపతులు సాయంత్రము 8½ గంటలకు ఆపాలో బందరుయొద్ద స్టీమరులో బయలుదేరెదరు.

మెసపాటేమియాకు సరకులు:—స్టీమరులమీద గాఢమరి వివిధమున గాని టపాలో గాని అమ్మకమునకు గాని ఇతర పనులకుగాని పన్ను విధింపబడ దగిన సరకుల నెవరును మెసపాటేమియాకు పంపగూడదు. బట్టలును చిల్లర సరకులను ఇతరుడే పంపబడగూడదు. తక్కిన సరకులు 1-1-1919 వ తేది నుండి పంపబడగూడదు. కట్టెలు కలకత్తరు లై సెన్సరే కుండా వాణిజ్యపు సరకులనుగూడ టపాలో పంపగూడదని మెసపాటేమియా సేనాని ఆజ్ఞాపించెను.

బాపట్ల భారతీయమునజనసంఘ ప్రభువు వార్షికోత్సవము:—ఈ నెల 14-15 తేదీలకు బాపట్లలో సంఘమువారి మండలిమున క్రియాల కోపల్లి హనుమంతరావుపంతులు (ఎం. ఏ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షతక్రింద వార్షికోత్సవము జరుగును. దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు 15-వ తేదీని జీవితాశయములనుగూర్చి యుపన్యసించెదరు. సి. వేంకటాద్రిగారు స్వాగతమున గవర్నరు. మహాత్మా గాంధీగారిచిత్రపటప్రదర్శనము జరుగును. రాత్రి 8వ ప్రభుత్వ విజయనాటకము ప్రదర్శింపబడును.

పి అండు ఓ కంపెనీ:—ఇందికేపు ప్రభువుగారధ్యక్షత వహించి కంపెనీవారి బాకీలు రె.22,588 పానులయ్యెనని చెప్పిరి. అసామ్యులలో విశేషముగ వారు నాకానిర్మాణార్థము చెల్వింపవలసియున్నది. తూర్పు తీరముల తోడను, అస్ట్రేలియాతోడను వారు జరుపునర్తకము మరల నింతలోనే యభివృద్ధి చెందగలదు. కాని మరల ప్రయాణికుల కెప్పటి యట్లు సౌకర్యము లొనగూర్చుటకు చాలకాలము పట్టగలదని వారు నడిచిరి.

లంకన, డిశంబరు 9:—లాయడుజార్జి గారు క్విన్న హానుం దుపన్యసించుచు 10 లక్షలకంటె నెక్కుడుమంది స్త్రీలు మండు గుండు సామగ్రిచేయుటయందును, వారిలో 8,50,000 ఇండి భూమిమీదను, 2,20,000 మంది నాకలమీదను పనిచేసిరినియు తక్కినవారు నైసికుల అనుప్రేరణలందు సేవచేసిరినియు వీరుగాక నింక ననేక వేలకొలదిజనులు సివిలు సర్వీసునందు పనిచేసిరినియుచెప్పిరి. సభ్యులలో నెక్కుమంది స్త్రీలు.

ఎక్కుడు రాయడి పన్నులు:—వంగదేశ వర్తక సంఘము వారు హిందూదేశదొరకనమువారి కొక లేఖను వ్రాయుచు అందు ఎక్కుడు రాయడిమీద పన్ను వేరు నుద్దేశించిన దొరకనమువారి ఉద్దేశమునుగూర్చి తమ భావములను వ్యక్తీకరించిరి. దొరకనమువారి నవంబరు 2-వ తేదీ వాటితీర్మానమునకు తమ యనుమతిని తెలుపుచు అందుల క్రింది కారణముల నుదహరించిరి. (1) యుద్ధ సమయమున పన్నుల నధికముచేయు సమస్యను ఆధికార సభ్యులకు విడచివెట్టి ఈ సమయమున కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునా రావిషయమున ప్రతేక్షాగలిగించు కొనుట కెట్టి అవశ్యకతములేదు. (2) యుద్ధానంతర మిట్టి పన్ను వేయుటవలన హిందూదేశ వ్యాపారమునకు చాల భంగము గలుగ గలదు. (3) నెవ్వంబరు 9-వ తేదీని తెలియజేసినసంఖ్యనుబట్టిగూడ ఇప్పుడు పన్ను వేయుటయే యవసరముగ గొప్పట్టు.

బొంబాయి, డిశంబరు 12:—గవర్నరు జార్జి లామోనె గారు ధానియం దన్ను స్వతఃసంస్థాపాధీశ్వరులు, ప్రభువులును విల్లింగ్టన్ దంపతులకు వీడుకొల్పించియు నొసంగిరి. 5 వారములనుండి విల్లింగ్టన్ దంపతులకు జరుగుచున్న శై భవములలో ఎయ్యది చాల ప్రాముఖ్యమైనది. ఇంతటి ప్రముఖము ఇదివరకెన్నడును సమావేశము కాకుండుటచేతను, రాష్ట్రమును విడిచిపోవు గవర్నరునకు ఇట్టి గొప్పవిందు ఇచ్చుటకు ఇదియే ప్రధమమగుటచేతను ఈ సంగతి చాల గొప్పదని నడువవలసి యున్నది. కొల్లూరూరు మహారాజు గారు స్వస్థివాచకమును జెప్పిరి. యుద్ధసమయమున విల్లింగ్టన్ దంపతులు ఒక ర్షివ మహాపకారమును గొప్ప సహాయమును ఉగ్రడించిరి. భారతీయ వాణిజ్యములపై విల్లింగ్టన్ సతి నిరంతరము పాటుపడెనని వ్యక్తీకరింపబడినది.

కూచి మహారాజుగారు కూడ విల్లింగ్టన్ దంపతుల పనిని గూర్చి కొనియాడి వారి కృషివలన కల్గిన ఫలములను తెలుపుచు అభ్యుత్సాహి అభినందించెను. స్వదేశ సంస్థానముల పట్ల వెల్లింగ్టన్ గారు ఆత్మీయమైపురితో మెలగి రనిరి. వారి ఉదారభావ పరిపాలనమును పొడిచిరి.

ఈ ఉత్సవమును సంస్థాపాధీశ్వరులందరూ తమకు వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు నెడలకు విల్లింగ్టన్ సతీయవగల భక్తి విశ్వాసములచే జరుపబడినయు లాంఛనముగ జరుపబడలేదనియు కానుకాహిమగారునుడిచిరి విల్లింగ్టన్ సతీయవగ్నిన సమాప్తకార్యమున్నిటి నందరునుకొనియాడిరి. తనయధికారమున సంస్థాపాధీశ్వరులు సహకార భావముతో తోడ్పడిరిని వెల్లింగ్టన్ గారుజెలిపిరి. తిరిగి బొంబాయికే వచ్చినతామెంతయు అద్భుతమగుటచే తెలియజేసెను. కాని అయ్యదిఅసంభవమనియు అదిఅంతయు దై వాధీనమైన దనిరి. హిందూదేశ ప్రభువులయొడ తమకుగల ప్రేమను తెలియచ్చిరి. వారందరును తమయెడ గౌరవముగను, సహదాయతోను, మర్యాదతోను ప్రవర్తించి సహాయపడి రనిరి. యుద్ధమునకై సంస్థాపాధీశ్వర లొనర్చిన గొప్ప సేవను గూర్చి తెలుపుచు యుద్ధము ప్రారంభమైననీ తెలియజేసిరి. వీరందరును సర్వయశఃప్రాణమును, ధనమును (సామాన్య) అధీనము చేసెననియు తమంతటతామే తంతియాలకముగ ప్రభు భక్తిని వెల్లి విరి యు నటుల జూపిరినియు కొంతమంది ప్రభువులు రణరంగములకుకూడ బోయిరియు నడిచిరి. కొంతమంది ప్రభువులు తమ సేనలనుగూడ సమర్పించిరి. చేతనై నంతవరకు క్రిమీంచనలేన మహాపకారమును గావించిరినిరి. యుద్ధమునకుగాను సేను కొన్నిమారులు సంస్థాపాధీశ్వరులను సహాయము జేయవలయునని కోరినానని చెప్పటకు సిగ్గుననున్నది. నాభర్తకత్తి గూడ మిఖాదార్యమును లాభముగగొని చాలసహాయమును మిఖలనుండిపడ సెనని నుడిచివ ఆమెగూడ సిగ్గుపడును. మేమెపుడెవడిగినను లేదని ఎకరునుజెప్పలేదు. మేమెంతయు మీకు కృతజ్ఞులము. ఋణమున కేమి, యుద్ధనిధి కేమి, వైద్యాలయముల కేమి, తదితర సౌకర్యముల కేమి, వీరు ధారాళముగ సహాయపడుటకు సంసిద్ధులైయుండిరి.

మెక్కుఫర్డు ప్రభుత్వగారి యుపన్యాసము.

ఎల్లింగ్టన్ దంపతుల డయోసీసాను కాలేజివద్ద బాలికలకు బహుమతులను పంచివెట్టుచు మెక్కుఫర్డు ప్రభుత్వగారిట్లు చెప్పిరి: విజయ వట్టధర్మలకు బహుమతు లొసగు ఈ కార్యము నా కెంతయు సంతోషకరముగ నున్నది. కేవలము విద్యార్థులు మాత్రమేగాక వారి జననీబరకులు గూడ నీసభకు వచ్చుటెంతయు సంతోషదాయకము. నే ననేకసగరములకు బోవునపు డాయావోటులందు భారత యువతీరుణులు విద్యా సక్తలై యుండుటను గాంచితిని. తల్లిదండ్రులు బాలికల కెట్టి యుత్సాహమును గలిగించి, ప్రోత్సాహపరచి వారి నున్నతి విద్యార్థులకుగా జేయవలయును. బొంబాయి విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము దొరతనమువారిద్రవ్యము విశేషముగ వ్యయమగుచుండుటచేత బాలికలకు గూడ వారే అంతవ్యయమును ధరింపట పాపగలదు. అవసరములనుబట్టి వివిధములగుపాఠశాల లనేకము నెలకొల్పబడు నని నేను తలంచెదను. అందుమాలమున తగిన విద్యవిధాన ములకడ గలదు. వాన నెక్కుడు ప్రయోజనము గలుగగలదు.

ఇంక విద్యార్థులకు రెండుమాటలు చెప్పవలసియున్నది. మీరు మీ తల్లిదండ్రులనె గాక భిన్నములగు జీవితాద్యక్ష్యములతో ప్రపంచయాత్ర నారంభించుచున్నారు. వారేమియో పూర్వపథములను నడచిపోయిరి. లోకస్థితిగతులు మారుటవలన మీరెపుడు వారి మార్గము ననుసరింపకలరు. అందుచేత మీరెక్కుడు బాధ్యతను వహించుచున్నారు. అది నులభసాధ్యముగ నుండునని భావించుటకు. అన్నిటియందును వారికంటె మిన్నలమని తలంపకుడు. అందువలన మీవిద్య మీ కెక్కుడు వినయమును, బాధ్యతను గలిగింప నిండు. మీ పెద్దల యనుభవము వలన మీరు లాభము నొందగలరు గావున దాని తృప్తికరింపకుడు. మీరిట నేర్చుకొనవలయునది కేవలము మనోజ్ఞానమును మాత్రమునేగాక చిత్తశుద్ధియు నని గుర్రెఱుగుడు. మీరు మీ తల్లిదండ్రులు హితులు మొదలగువారి యందరి యెడల భక్తి తాత్పర్యములను గలిగియుండవలయును. పిమ్మట మేరీ విక్టోరియాచేసిన మహాపకారమును ప్రశంసించుచు ఉపన్యాసమును ముగించెను.

బాంబాయిలో పట్టాభిషేక దినవర్ధంతి:—ఈ నెల 12 వ తేదీని బాంబాయిలో వర్ధంతి ఉత్సవము జరుపబడినది. ఉదయమున మధుసూదన. నరేంద్ర మహాపాత్రోగారధ్యక్షత వహించిరి. బాలురును బాలికలును పార్శ్వనల గానించిరి. బాలికాపాఠశాలకు హోమ్స్కూలునుమిట్ట కథ్యక్షులు వాగ్దానము చేసిరి. మాలక్వాడుగారు పిల్లలకు మిఠాయిలను పంచివెట్టిరి. సాయంకాలము మాలక్వాడుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభజరిగినది. రోళ్లవేంకటరెడ్డి నాయుడు మల్లాసాంబమ్మార్తి గారు రాజభక్తినిగూర్చి యుపన్యసించిరి. (తంతివార్త)

సిద్ధాది సంవత్సరాది సంచిక

ఈ సంచికలో రాజకీయ సారస్వత సాంఘిక సాం గ్రామిక విషయములు వీలగునెడల వేలువేలు భాగములుగ ప్రచురించుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నది. ఆంధ్రులకు సంబంధించిన విషయములకు ప్రముఖత యాయబడును. కాబట్టి యుపనిలేఖక మహాశయులు యథాప్రకారము తమ వ్యాసములను డిసెంబరు నెల లోపల పంపివై వేర్కొనబడిన విషయ విభజనమునకును, సంచికయొక్క సకాల ప్రకటనమునకును సాయపడఁ బ్రార్థితులు.

సంపాదకుడు.

గోదావరి, సెంట్రల్ డెవలప్మెంట్ సభ.

8-12-18 తేదీని రాజ్ కోటలో రుద్రరాజు పద్మరాజు గారు సా. సభి కేటెట్ల అధిపత్యముక్రింద జరుపబడిన ప్రథమ గోదావరి సెంట్రల్ డెవలప్మెంట్ సభయందు ఆమోదింపబడిన కొన్ని తీర్మానములు:—

(క) పోర్టు సెంటు జార్జి నెట్టులో 18-7-18 న నె 245 రు న ప్రచురణలో చెప్పబడిన జలాధారములను బట్టి నీటి తీరున రేటులు మార్చవలెనని దొరతనమును గుర్తించుట నవసరము. నక్రమును, నవ్యామును నై యున్నదనియు;

(చ) ఈ నూతన మార్పున వేరువేరు భూములకు వేరు వేరు రేటు తీసి వేసి, ఒకే జలాధారములకు భూములకు, ఒకే రేటు నేర్పరచు నుద్దేశముతో చేయదలంచినను, యిందువల్ల జమించారీ భూముల పయినను, యీ నాం మెరక పల్లములైనను, నీటి తీరువయిన, దానితోపాటు కే నున్న వ గ యి రాజును, హెచ్చుననియు, నీ మార్పులన గోదావరి సెంట్రల్ డెవలప్మెంట్ సాలుకు లక్ష రూపాయలు అవసరమననియు;

(ట) ఈ జిల్లాలోని లంకపడుగై భూములు వైవి యిదివరకు విధించిన నీటి తీరున ఆస్వాదుమనియు అక్రమ మనియు, యిదివరకే యీ జిల్లా ప్రజలు మెరకపల్లములందగా ఈ నూతన మార్పులన ఇంకను వృద్ధియగును గనుక అట్టి వృద్ధిని చేయుట ఆస్వాదుమనియు, అన్యదామక మనియు; యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

18-7-18 గల నె 245 రు గల గవర్న మెంటువారు ప్రచురణ ప్రకారము ఏదేభూములకు నీటిరేటు హెచ్చు నో ఏదేభూములకు నీటిరేటు తగ్గునో తెలిపే తనిఖీలువారి లెక్కలు యిప్పించవలసినదని గోదావరి జిల్లా సంఘము వారు గవర్న మెంటువారిని, మా జిల్లా కలెక్టరువారిని కోరియుంటే యింతవరకు సదరు లెక్కలు యియ్యకపోవడము వల్ల గవర్న మెంటువారు యేర్పాటుచేసిన 20-12-18 లోగా మా ఆక్షే పణలను మహాజగ్గ పూర్వముగా చెప్పకొనుటకు వీలులేదు గనుక 1919 సం-రం యేప్రిల్ నెలాఖరువరకు వాయిదా వృద్ధిచేయించ గలందులకు గవర్న మెంటువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రస్తుతములో ఆవరణలోనున్న పద్ధతి ప్రకారం అన గా నీటిపన్ను కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వముచేయు రూల్సు వలన కాకుండా నీటిపన్ను విధించు విధానము కాననూపకము గా నేర్పాటుచేయించుటకు గాను కానననిర్వాహకసభలోని ప్రజాప్రతినిధిసభ్యులు తగినరీతిని సహాయము చేయవలెననియు; యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

అరటి, పసుపు, పెండలము వగయిరా వైరు భూముల లోవుండు కాలవమిలి యెక్కువ అయినప్పటికి అవి బహు తక్కువనీరును కోరేపయియు అగుటవల్ల ప్రథమపంట రెండవ పంట కాలములు వివక్షిత లేకుండా య 1-కి రు 10-0-0 లు చొ. ప్రస్తుతము వసూలుచేయుచున్న తీరున జాస్తి ఆస్వా దుమనియు, అక్రమమనియు, వీటికి తక్కువనీరు ఉపయోగ పరచుకొనే సస్యములక్రింద చేర్పించి ప్రభువుపంట రెండవ పంట కాలములు వివక్షిస్తే, యే కాలములో నీరు ఉపయోగపరచు తుంటే ఆ కాలమునకు నీటితీరున వసూలు చేయులాగున నిబంధనలు చేయించగలందులకు యీ సభవారు గవర్న మెంటువారిని కోరుచున్నారు.

గోదావరి జిల్లా బోర్డువారు వేయదలచిన, కాకినాడ, కోటిపల్లి రైలుమార్గము దేశమయొక్క ప్రస్తుతస్థితినిబట్టి చాలకాలమువరకు ప్రారంభించడము అసంభవ మని కను వించుచుండుట చేతను యీ సెంట్రల్ డెవలప్మెంట్ ముఖ్యధార మయిన కొబ్బరికాయధర తగ్గిపోయి మిగిలిన సమస్త పదార్థ ములు ధరలు అపరిమితముగా వృద్ధియగుట వలన రహితులు బుణగ్రంథులు యిప్పుడు గోదావరి జిల్లాలో వసూలుచేయు చున్న రయలు కెన్నును రైలువేయుట ప్రారంభించేవరకు ఆపు చేయించవలెనని గోదావరి జిల్లా బోర్డువారిని యీ సభ వారు కోరుచున్నారు.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డును విడతీయవలసిన అవ సరమున్నట్లు తీర్మానించినందులకు గోదావరి జిల్లా బోర్డువారికి తమ కృతజ్ఞతను తెలుపుచు గోదావరి జిల్లాబోర్డువారు తీర్మా నించినప్రకారము రాజ్ కోట తాలూకాలోని కొత్తపేట డివి జను రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డులోను మిగిలిన రాజ్ కో ట తాలూకా అమలాపురం తాలూకాబోర్డులోను చేర్చి రెండు

బోర్డులుగా విడతీయుటవలన రాజ్ కోట తాలూకా ప్రజలకు యేదిభమున చూచినా మెసార్పియేగాని, మెసార్పి యెన్న దును తాలూకాబోర్డు తీర్మానములలో వచ్చుటకు వీలులేదు గనుకను అందువలన రాజ్ కోట తాలూకా ప్జలకు వలసిన భ ములైన కష్టములు రానై యున్నవి కనుకను, రాజ్ కోట తా లూకా అన్ని విధముల చేతను ప్రత్యేక తాలూకా బోర్డుకు తగియున్నది గనుకను ఈ రాజ్ కోట తాలూకాకు ప్రత్యేక తా లూకాబోర్డు చేయించవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

భీమవరం వార్తలు. (స్వకీయవిలేఖరుని యొద్దనుండి) విద్యావిషయము.

భీమవరం, డిసెంబరు 8. — రెండవసెంట్రల్ స్కూల్ యిన్ స్పెక్టరు బ్రహ్మగారును కృష్ణాజిల్లా అధ్యక్షులు ఇం స్పెక్టరు కలవటపు నుదర్వనరావుపంతులుగారును 5, 6 తేదీ లను ఇచ్చటి మిషన్ ఉన్నత పాఠశాలను పరీక్షించి బందరు వెళ్లిరి.

లంచపు కేసు.

మాస్ట్రీసలర్ డిస్ట్రిక్టుమున్సిల్ నరికింగరావు పంతులు గారు తనయెదుటి క్షీదారునియొద్ద లంచము తీసికొని తనకు వ్యతిరేకముగ తీర్పు ఇచ్చిరి ఒక క్షీదారుడు జిల్లాకోర్టుకు పిటిషను పెట్టగా జిల్లాజడ్జి కాటక్ గారు ఇచ్చటికి దయచేసి పిటిషన్ దారుని ప్రాసిక్యూటర్ చేసి కేసువిచారణ నిమిత్త ము మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటువద్దకు పంపుచు రనియు; ఆ కేసు మా డివిజనులో మేజిస్ట్రేటు విచారణచేసెదరనియు తెలియుచున్నది.

ఒక ఖానీ.

రాయకురు కాపురముడైన ఒక పంచముని నెవరో నాంతకులు ఆతడు తనయింటివద్ద నిద్రించుచుండగా పీకలో పొడిచి చంపివేసిరి. ఇతడొక సంవత్సరముగా దెనియు, 25 ఎకరముల భూమిగల పంచముడగుటచే నోర్యలేక వానిని ఇత రులు చంపిరనియు తెలియుచున్నది. కేసు ఆహ్వాకి నిమిత్తము పోలీసు డిప్యూటీ సూపరంటెండెంట్ గారు వచ్చిరి. వీని కేసును పరీ షించు సమయమున స్పెషల్ జడ్జిగారు ఇచ్చటి హాస్పిటల్ అసిస్టెంటుగారుకూడ హాజరైరి. ఇదివరలో గత సంవత్సరము ఈ ప్రాంతములలో జరిగిన ఖానీలు పోలీసువారి బలహీనతచే ఆహ్వాకి తీసుబడలేదు. ఇప్పుడు జడ్జిగారు ఇక్కడనుండుటచే తగుక్రద్ధ వహించి పోలీసువారు పనిచేయుగు రని తలంపబడు చున్నది.

రామచంద్రపురము వార్తలు.

(ఒక విలేఖరుని వద్దనుండి)

తాలూకాబోర్డు విడతీయుట.

రామచంద్రపురము, డిసెంబరు 10: — రామచంద్రపురం తాలూకావారు పెద్దాపురము తాలూకావారిని ఇంతటితో విడిచి తాము ప్రత్యేకముగ తాలూకాబోర్డు నేర్పాటు చేసి కొనుకలంపు ఇంత శ్రీమంతులలో కలిగినందుల కెంతయు విచార కరముగా నున్నది.

రామచంద్రపురము తాను పల్లపుతాలూకాయగుటచేత తనతో సాఖ్యములు పొందుచు అభివృద్ధిలోనికి వచ్చుచున్న పెద్దాపురమును ఇంత యకస్మాత్తుగా విడుచుటచేత ఆతాలూ కాయభివృద్ధికి భంగము కలుగునుగాన ఇంక నొకటి రెండు సంవత్సరములలో ఆతాలూకా తనంతటతాను నిలువబడు స్థితి లోనికి వచ్చునుగాన ఈ తాలూకావారు తమ స్వలాభమును ఇక రెండు మూడు సంవత్సరముల వరకు పాటింపక తమసోద రులను గూడ మంచిస్థితిలోనికి వచ్చువరకు కనిపెట్టి పిమ్మట వారిని విడిచిన భాగుండును.

రైలుపన్ను.

కోటిపల్లివద్ద రాగ్రామములవారు తమకు రైలుమార్గ మింకను ఏర్పాటుచేసి యుండనందున తాము ఈ పన్నును కొట్టివేయించు మని కోరుట బహు విరుద్ధము.

మనప్రభుత్వమువారు నేటివరకు యుద్ధభూమి నంకను విడువనేలేదు. వారు తొందరలు తగ్గనట్లుగానే మనకు సదు పాయములు చేయగలరు గావున ఈ తొందరలో మనము రైలుమార్గమునుగూర్చి వారిని త్వరపెట్టక యింకను కొంచెము కాలము వేచియుండుట మంచిది.

మెయిలు ట్రెయిను.

ఇదివరలో బిక్రవోలు స్టేషనువద్ద మెయిలు ట్రెయిను ఆగుటవల్ల ప్రయాణికులు నులుపుగా ముఖ్య గ్రామముగు రామచంద్రపురమునకు రాకపోకలు జరిగించుచుండు వారలు.

ఇపుడా సౌకర్యమునకు చాల అభ్యంతరము జరుగు చున్నందున ముఖ్యమైనపంటలకు ఇప్పుడి పెండుగా నున్నది కావునను మన ప్రభుత్వము వారిని తిరిగి మెయిలు ట్రెయిను బిక్రవోలు స్టేషనువద్ద ఆపు చేయించుటకుగాను కోరు చున్నాము.

నూతుల కుగ్రత

పాకివాళ్లను ఎట్లు ఆసహ్యించి యితరనూతులలో నీళ్లు తోడనియ్యకుండా నున్నామో అవిధముగానే పండులను కాచు కొను నెరుకలవాళ్లకు కూడ మన నూతులలో నీళ్లు తోడ నియ్యకూడదు. ఆ జంతువులతో కలసిమెలసి యుండుట చేత వాళ్లు చేదముట్టినచో ఆచేదతో నీరుతోడుటచే నూతి నీరు పాడై క్రమక్రమముగా రోగములు కలిగించును.

వ్యాయామక్రీడలు

గోదావరి జిల్లా మైసూర్లో బాంబరచే 6, 7 తేదీలలో రామచంద్రపురము మైసూర్లో వారు ఆటలు ఆడించిరి. ఆటలు మరచిపోయిన రిటైర్డ్ అఫీసర్లను పరీక్షకులకుగా ఏర్పరిచినందున కష్టపడి మంచిపందెములు వేసినవారికి న్యాయము జరగలేదు. భోజనాదిసదుపాయములు చాల బాగున్నవి.

కృష్ణాజిల్లా రైతుల మహాజనసభ:— దుస్సమామైన యధికశిస్తుల భారముచే బ్రంగి మిగుల కృషించుచున్న రైతుల మీద గవర్న మెంటువారు మరల హెచ్చు నీటిపన్నును విధింప బానుట యక్రమ మనియు రైతులు భరింపజాలరనియు నట్లు విధించిన నియ్యకాలరనియు నధికాంశోనవకు కారణభూతమై నట్టి యీ సమస్య నుపసంహరించుకొనుట ప్రభుత్వమువారికే శ్రేయస్కర మనియు మొదటిపంటయై రైతులజీవనమున కాధారభూతమగు ధాన్యవిషయమై ధరలనుగురించియు, నెగు మతిని గురించియు, గవర్న మెంటువారు చేయుచున్న యేర్పా టులవల్ల రైతులకు విశేషపష్ట మానహిల్లు ననియు నట్లుచే యుట తగదనియు సదరు ప్రయత్నము విరమింపవలయు నని యు విన్నవించుటకు ది 19-12-18 తేదీ గురువారము మధ్యా హ్నము 12 గంటలకు ఏలూరుతాలూకా పూర్వగ్రామమున ఏలూరువాస్తవ్యులు రాయబహుదూర్ కూర్చొని కేంకటరెడ్డి నాయుడు బి. ఎ. బి. ఎల్ గారి యధిపత్యమున కృష్ణాజిల్లా రైతుల చతుర్థసమావేశము జరగనైయున్నది. కాన జిల్లా లోని సోదరరైతులందరు తప్పక దయచేచు ప్రాగీతులు.

ప్రభు గు రామచంద్రపురం తాలూకా కాన్ఫరెన్సు:—

రామచంద్రపురం తాలూకా సంఘమువారి యాదరమున మొ దటి రామచంద్రపురం తాలూకా ప్రజలసభ యీ నెల 15వ తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలు మొదలు సాయం కాలము 6 గంటలవరకు జరుపబడును. కాకినాడవాస్తవ్యు లగు దుగ్గి రాం వేంకట సూర్యప్రకాశరావు పంతులు బి. ఎ. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించుట కంగీకరించిరి. గ్రామ ములందు సభలు చేసి ప్రతినిధుల నెన్నుకొని వారి పేరులు ముందు తెలియబరచవలెను.

రాజ్ కోట తాలూకా సంఘము:— ఈ సంఘమునకు ఆదని శ్రీరాంపంతులుగారు అధ్యక్షులుగను నుద్రరాజు పద్మరాజు గారు, ఉపాధ్యక్షులుగను, కస్తూరి రఘుపతిగారు కోకాధ్య క్షులుగను దువ్వూరి వేంకటసుబ్బారాయుడు నేడూరి కామేశ్వరరావుగార్లు సంయుక్తకార్యదర్శులుగను, ఉండు నట్లు తీర్మానింపబడినది.

సంస్కరణ సంఘమువారు:— క్రిందటి ఆదివారము నాటి సాయంకాలము సంఘమువారు లాహోగును విడిచి పెట్టిరి. వారానగరమున చేయవలసినపనిని నిర్వహించుటయే గాక రామాభియంత్రు రోషనులాలు సతీమణుల అభిప్రాయ ములను గూడ గైకొనిరి.

చై నాకును తిలెతుకును సంధి కుదిరెనని సాంఘాయి నుండి వచ్చినవార్త ఉత్సాహకరముగ కనబడుటలేదని పయె నీరుపత్రికకు తెలిసినది. ఒకవై నాసేనాధిపతి త్రికపరాజయ మునంది అచ్చటనున్న తిలెతు ఉద్యోగులతో సంధిచేసికొనె నట. ముఖ్యాధికారులు ఈ సంధి నింకను. అంగీకరింపలేదట చై నాప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెదరేమో చూడవలసియున్నది.

అంగ్లోఇండియను ఎంపైరు లీగువారి బర్మాభ్రాంతి అధ్యక్షుడు జె. ఇ. ద్యూబెర్నూగారు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతి నిధ్యమును చాలపట్టుదలగ గోరుచున్నారు.

వర్ణాంతరవివాహములు

ఇదివరలో రజస్వలానంతరవివాహములు కాస్త్రసమ్మతము లని కాసన మొందింపఁగోరుచు గాఁగిరివాసకాస్త్రీగారిక బిల్లును కాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టియుండిరి. ఇందు వారియొద్దేకము సంఘమును సంస్కరింపవలయు ననియు, సంఘమునందు శ్రోత్ర యాచారమును ప్రవేశపెట్టి సంఘమునకు లాభనవ్వముల తెచ్చిపెట్టవలయు ననియు కారు. మరెందు క నఁగా, మనదేశమున నిదివరకే రెండుకాసనములు చెల్లుచున్నవి వాని యాధారమున హైందవాచార వ్యవహారములకు కేవలము వ్యతిరేకమును వింతతాద్యాహ మాడియు, మతాంతర స్వీకార మొనరించియు, కాలిద్రష్టులై తలదండ్రుల యాత్మికములనుగూడ నాచరింపరావట్టియు నాచరించిన పిప్పిదేవతలంగీకరింప రని మన కాస్త్రములు ఘోషించుచున్నట్టియు, పురుషులకు తమ పితౌర్హితమునందు దాయభాగార్హత కలిగి యున్నది! మన దేశకాస్త్రపురాణేతిహాససమ్మత మగు రజస్వలానంతరవివాహ మాడినవారికి పితౌర్హితమునందు హక్కు స్థిరపరచు కాసనములేదు. అది కేవల మన్యాయమని నివృత్తి పాతబుద్ధిగలవా రొప్పుకొనక తప్పదు. కాబట్టి యట్టివారికి పితౌర్హితమునందలి దాయభాగము నిప్పించుటయే యాబిల్లు యొక్క సారాంశమై యున్నది. ఇట్టి గదుదేశములలో (ప్రవేశపెట్టఁబడిన దీని నంగీకరింపగూడ దనువారు మానవకోటిలో నుండ రగదే సుజనాభిప్రాయమై యుండెను. కాని, యిందునుగూర్చి యూయూర కథలఁ గావించి కాస్త్రసమ్మతమని కొందరును, కావని కొందరును వాదప్రతివాదములొన రించుకొని తమ తమ కలహప్రయోజనముల దొరతనమువారికి పంపి యాబిల్లును రూపుమాపిరి.

మరియు, నిపుడు శ్రీనివాసకాస్త్రీగారి బిల్లుననుసరించియే వర్ణాంతరమని చెప్పి గాఁగిరి పతేలుగా రొకబిల్లును గతమా సముదయ ప్రవేశపెట్టిరి. తిరిగి యిందులకు కలతలు పొంగిం భించినవి. కాని యిదివరకు వ్యాప్తములై యున్న వింతతా ద్యాహకాసనమును మతాంతర స్వీకార కాసనము నెంచి పని చేయుచున్నవో యంతకన్న నెక్కువమని నీకాసనము చేయఁజాలరు. వానికిన్న కథికిమగు కీడును సంఘమునకు తెచ్చిపెట్టుతులేదు. దానికి కట్టుబడవల యు నని సంఘమును బలవంత పెట్టునులేదు. అనురాగవశమున నో, లాభాపేక్షనో, సదుపాయముకొఱకొ, సంస్కారప్రియ త్వమునో, లేక మరియే యితరకారణములవలననో, రజస్వ లా, వర్జితర, వివాహములాడినవాని కొక్కనికి మాత్రము ఈకాసనము పనికివచ్చును. అట్టివో మనలో కొందఱు వ్యతిరే కాభిప్రాయము లిచ్చుటకు కారణ మేమన మనసంఘమునేకచ్చత్రముగాఁ బక్షపాతరహితముగఁ బాలింప మతాధికారి లేడు. పరిపాలకు లగ్యదేశము లగుటచే మతవిషయములలో జోక్యమును గలుగఁజేసికొనరు. కాన, మనవారు మతవిష యములలోఁ దలచెల పెద్దలై పట్టుదలతోఁ బనిచేయుచు, యుక్తాయుక్త విచార మనునట్టి మాటనే మరచియున్నారు. అందువలన సంఘమునం దెట్టిదురాచారములు జరుగుచున్నను చూచియు చూడనట్లు మిన్నకుండెదరు. తామాచరించుచున్న నూతనాచారము నవలంబింపవచ్చునని బహిరంగముగ నెప్పు డొనరు. చూడుడు, ప్రస్తుతమందు రాజకీయోద్వోగము మొ దలగు బ్రాహ్మణేతరవృత్తులయందున్న బ్రాహ్మణుల నందర నటుంచి, వైదికవృత్తియే తీవ్రకాధారముగఁ జేసికొనియున్న బ్రాహ్మణోత్తములలో సంధ్యావందన మొనరించువారు మాటి కొకరైన లేరు. సకాలమున సంధ్యాపాసన మొనరించువారు కొటి కొకరైన నరుదు. అందునుగూర్చి విసుర్వించువా రేదను లేరుగాని సంధ్యవాక్కులన్న దోషములేదని యెవ్వరైన ప్రతి కాముఖముగఁ బ్రయోచించినవో నెంద రెందిరెట్టిప్రతివాదిలు ప్రాయశఃకో లోక విదితము. చూడుడు ఇదివరలో మన భావ యందు భారత మాది నేటివరకు ప్రాయశఃపడిన గ్రంథములలో గ్రామ్యభావ వాడబడియేయున్నదని విజయిస్తున్నది. కాని, గ్రామ్యవాదులు కొందఱు బయలుపెడలినతోడనే గ్రాంథిక వాదులును తమవాదము నెందరెందరో పూరించిపలుకుట ప్రతి కాముఖమున చూచియే యున్నాము. అవిభముగనే యిదివర కిందఱును రజస్వలావివాహములు కాస్త్రసమ్మతము లనిన వారే, వర్ణాంతరవివాహము లావశ్యమనినవారే. మనగ్రంథము లం దెవటను రజస్వలాత్పూర్వవివాహములు గానరాదనిన వారే! రజస్వలావివాహ మాడినవారి సమాపంత్తి భోజనమో, లేక సంపర్కభోజనమో చేసినవారే; రజస్వలావివాహము లా మోదింపఁబడి యాచరింపఁగోరనివచ్చినవారగుండుననిన వారేగాని

అట్టివారందఱును కాసనమునుమాట వినినతోడనే వ్యతిరేకాభి ప్రాయముల నియ్యసాహసించుచున్నారు. వృణజలసంతోష విహితవృత్తుల జీవించు మృగమానవదృకులకే కారణము లేక యే, బుద్ధివృక్షరాజులేస్తలు విశోధులైనట్లు తర్కవివాదించని యా కాసనమునకు సంఘమువారయని పెట్టెను కాస్త్రపులగు చున్నారు. ఇది మిగుల నాశ్చర్యము.

మరియు, ఈ బిల్లు కాసన మైనను, వింతతాద్యాహము వలనే వీనినిగూడ సంఘమువారు నిషేధింపవచ్చును. రజస్వ లానంతర వర్ణాంతర వివాహముల నాడినవారిపై తమబహి మ్మార్గధ్వజ మెత్తవచ్చును. అందుచేనట్టివివాహముల నాడుట కెవ్వరును సాహసించరు. పరమనితామానవోరులై తిరుగరు. శ్రీమంతులు ధీమంతులునగువారు మాత్రమే సంఘమువారి బెద రింపులకు బెనుదీయువారు గారు, కాని, నిరుపేదలు ముందంజ చేయఁజాలరు. చేయువో వారికి చిచ్చుమాపెట్టరు. ముఖకరమా లభింపదు. బౌద్ధాన్యార్థ మా పిలువరు. సంకర్షణభోజనముల కా రానియ్యరు. వంటపనికి యుంచుకొనరు. నీళ్ల కానిళ్ల వా పోయించుకొనరు. మరి, ఈ కాసనమువలన పిత్రీయమునందు హక్కునిచ్చుట పొగొత్తానా మందురేమో? ఈ కాసనము లేనివో మతాంతరమేదై రజస్వలానంతరవివాహమామను. మన మప్పు డేమిచేయగలము? మతిమునుగూడ పోనాట్టి వికమత్యా భావమున కెడమిచ్చుచున్నాము. కాబట్టి దీనివలన సంఘమున కెట్టి నష్టమును లేదు. వ్యతిరేకాభిప్రాయముల నిచ్చుటకు హేతు వేదియుఁ గానరాదు. కావున దేశీయులు ఇప్పుడైన నీబిల్లును ఏకగ్రీవముగ నామోదించి స్వల్పసంఖ్యాకుల యూరికొలగ నున్న దీనిని త్వలలో నాచరింపఁగోరి దెచ్చుటకు పొగొత్త యు. మా మా.

బెజవాడలో పాటిబండ వేంకటరమణయ్య పంతులు గారును, కవుతా నూర్యనారాయణరావు గారును, డిశంబరు 8, 9 తేదీలలో ధర్మనిర్ణాయక విద్యవ్యవసభ యొకటి గావించ నెంచియుండిరిని లోగడ ప్రాసీయుండిరి. కార్యనిర్వాహకులు కళ్యాణానందభారతీస్వాముల వారికి బంపిన యాహ్వానము ననుసరించి, వారు కొంతి పండితబృందముతో 5-12-18 తేది రాత్రికి బెజవాడ దయచేసిరి. మరునాడు విచారింపగా సభ చాలింపబడినట్లు తెలియవచ్చినది. కార్యనిర్వాహకులు గాని వారి పక్షమున మరెవ్వరు గాని సభకు పిలువగా వచ్చిన వారిని గలియ లేదు. సభ కావించినందునకు తగుకారణములను నివేదించెను. అంత మరకొండెట్టి ప్రార్థనమీద స్వాములవారు 8-12-18 తేది సాయంత్రము ఇంద్రకీలాద్రిమైదుర్గా మల్లేశ్వర సంస్కృతిపాఠశాలా సమీపమున, పరమహం సే త్యాది బిరుదాశీవిరాజమానులును, దైవజ్ఞసార్వభౌములును క్రియ శ్రీంశక్త్యహాకృత్యమృత్యులను శ్రీశృంగగిరి విరూపాక్ష పితా ధిపతులును అగు బోధానంద భారతీమహాస్వాముల వారి యధ్యక్షతక్రింద, “ప్రతీతసాంప్రదాయము”లనుగూర్చి యుప ద్యమించుచు, శుభిస్మృతులను ప్రమాణములుగ నుదాహరించి పూర్వమీమాంసాన్యాయములను పరిధర్శించి, కాస్త్రకారుల యాశయములను సంప్రదాయసిద్ధములుగ బోధించుచు, పృథ మసోమయాగమున పౌర్యశ్చిత్తార్థ మపాలంభము జేయ వలసిన క్రతువొక్కటియే గాని రెండుగావని నిరూపించిరి. గంటి మహాపాత్రుని విశ్వేశ్వర చ య ను ల గ రు కా శి మొదలగు ప్రాంతములజరిగిన సోమయాగములయందు దాన్విన పశ్యాలంభముచేయు నాచారములేదని దెలిపిరి. కొప్పాక అగ్రహారమున యాగముచేసిన యజమాని తన యాగము చెడి నది తనకు గతియేమియును బెజవాడసభవారి నడిగినట్లొకరు వార్తలువేయుచున్నారు. ఇట్టివార్తలయందు సత్య మేమాత్ర ములేదని, ఆ యగ్రహారమునండి వచ్చినవారలు ప్రకటించిరి. సభకు రిటైరు సలుజడ్డి వావిలాల వేంకటకవివాసధానులు బి. పి. గారును, భాగవతుల యాజులుగారు బి. పి. పట్టుగోమ స్తీదరు, యల్లాపొగడ రామమూర్తిగారు బి. పి. పట్టుగోమ స్తీదరు, ఆగిరిపల్లినుండి దోర్నాలబోధనాద్రి కాస్త్రీగారు మొద లగు విద్వాంసులు దయచేసిరి, సభజయప్రదముగ జరిగినది. సభాధ్యక్షులు, ఉపన్యాసకులు, నమవించుచు, పనువిశేషు మును కాస్త్రీయముగు మార్గముల సంకోచపరుచుటయే న్యాయ మని సప్రమాణముగ నిరూపించిరి. ఇందుకు విరుద్ధముగవాదిం చువా రెవరయిననండి వాదించిన చాలసంతోషముగ నుండెడి దన నెలవిచ్చిరి. ఎవరును వాదించలేదు. ఉపన్యాసకులకును సభాధ్యక్షులకును వందనములతోడను, జయజయధ్వనులతోడను సభ ముగిసినది.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు ఈనెల 14-వ శనివారం రాత్రి బెజవాడలో ప్రహ్లాద నాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు.

ఫౌంటెన్ పేనాలు. 1386
బ్లాక్ బర్డ్ యి.8-12.0, వాటర్ మాస్క్ 7-8.0, స్పాన్ 7.0-0, ఆల్టెగ్జాండ్రా 2-12.0, ఆఫ్ సోనియా బి టైమ్స్ 4-8.0, అలారిం టైమ్స్ 7-8.0, తర్కస్తాన్కు 1 పింట్ 8.0-0.
Hountain pen specialists
R. K. Nathan & Co., Triplicane, Madras.

రక్తమూలశంక
ఎంతకాలమునుంచి ఉన్నప్పటికిన్ని, ఎంత కఠినముగా నున్నను మాచే తయారుచేయబడిన “మూలబిందు” అను ఔషధము పుచ్చుకొనుటవలన అతిశ్రమములలో పడుదును.
వెల బుడ్డి 1 కి రు. 2—0—0 (1864)
మూలబిందు డిపో, 83, చీనాబజార్ రోడ్, మదరాసు.

స్వ దేశి న బ్బులు.			
కస్తూరి	0-8-0	మొగలి (కేవిదా)	0-4-0
కార్పూరిక్ (మేలు)	0-6-0	చేక్	0-8-0
మనోహర్	0-5-0	వసంతా	0-2-6
తెలందర్ (మేలు)	0-5-0	కర్పూరపు	0-2-0
" మధ్యరకం	0-4-0	సోపు గింజలది	0-2-6
వట్టివేరు	0-4-0	లవంగపట్ట	0-1-0
కోకా	0-4-0	విజిటూల్	0-1-6
కార్పూరిక్ మధ్యరకం	0-4-0	విండ్ సర్	0-1-8
గోరింటి	0-4-0	కార్పూరిక్	0-1-8
గులాబి	0-4-0		

మొత్తముగా కొనువారికి కమీషను యవ్వబడును.
పి. పి చార్జీలు ప్రత్యేకము.
స్వదేశి సామానుల అంగడి,
1207 నెం. 25, రంగ నానులు పేట, నెల్లూరు.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాత్రల నిర్వృత్తి నను క రి కిం పు డు.

ప్రతి వర్తమానము లక్షలకొలది సేపాలు విక్రయించ బడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగా, మలియల్, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్ట్రాక్యా, మున్నుకు ప్రవేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము “పితౌయో లోకామయవార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింట నున్న యెడల, మాటికి కైదులు సమయమును, నిశ్చించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కీతలము, కీతవాతము, అక్షరము, పార్వ్యవారము జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము కొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, పెద్దనీటినుండి గలుగు వికారము, తిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు వనేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతమే సేవనవే నాశ్వర్యమునా పోయి నుణము గలుగును.

కైదులలో నీ సేవనము నునట్టియు నుపయోగం రములకు కస్తూరిక మూలికలనుండియే యోగ్యమగుట తయారు చేయవలయును.

తిట్టివలె న యావ్యాపార నుయలు, ప్రతి సీసాను: మను ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మాత్రమున్న సీసా 4 అణా 10 మాత్రము.

సీసాల కొకసారి దెప్పించుకొని మూల ఖచ్చితోచేరి మా 1-3-0
12. సీసా లొకసారి కొనిన 2-14-0
22. సీసా లొకసారి కొనిన 5-5-0
సమస్తరోగములకు మూలక ఆయుర్వేదియే సిద్ధాంతమును మోరదును.

సమాప్తము — శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.